

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXXIV. ÉVFOLYAM
70. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1977. III. 24., CSÜTÖRTÖK

Mai számunkban:

Pártmunka a tagkönyv-csere után

3. oldal

Mennyi a pénzünk, lesz-e hitelünk?

4. oldal

Álmosdon a helyzet változatlan

5. oldal

A magyar párt- és kormányküldöttség Berlinben

Befejeződtek a hivatalos magyar-NDK tárgyalások

A magyar küldöttség látogatása a Wilhelm Pieck Kábelgyárban

Bajnok Zsolt és Kocsis Tamás, az MTI tudósítói jelentik Berlinből:

A Német Demokratikus Köztársaságban tartózkodó magyar párt- és kormányküldöttség második napi, szerdai programjának két fontos pontja: a tárgyalások folytatása délelőtt a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának székházában, délután pedig látogatás Berlin egyik ipari fellegvárában, a Wilhelm Pieck Kábelgyárban.

A Kádár János és Erich Honecker vezetésével a két párt és a két ország közötti felhőtlen kapcsolatok jegyében folyó hivatalos tárgyalások témaköre átfogó, s egyben a részletekbe menően konkrét. A tárgyalások felölelik a Magyarországon és az NDK-ban folyó szocialista építőmunkát, a fejlett szocialista társadalom építésének mind gazdasági és kölcsönös érdeklődésre számot tartó tapasztalatait, a kétoldalú kapcsolatuk egész rendszerét, s a nemzetközi élet, a nemzetközi kommunista mozgalom időszerű kérdéseit is. Már a látogatás első napján teljes mértékben kifejezésre jutott, hogy a két tárgyaló fél egybehangzó megítélése szerint kapcsolataink fejlődését az MSZMP és az NSZEP közötti együttműködés határozza meg, s ezen a bázison szélesedik dinamikusabban — a szocialista országok családján belül — a Magyarország és NDK közötti együttműködés minden területen, oly módon, hogy ebben a szocialista integráció mind nagyobb szerepet kap.

A tárgyalások célja a magas fokra jutott kapcsolatok további erősítése, az hogy a jó viszony még jobb, az eredményes együttműködés még hatékonyabb legyen, s ezzel új, minőségében meg tartalmasabb színvonalú szakasz kezdődjék a magyar-NDK viszonyban. Mindkét párt vezetője kiemelte ebből a szempontból a Berlinben csütörtökön aláírandó új barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés megkülönböztetett fontosságát, mivel a szerződés — Erich Honecker szavaival — „most, amikor országunkban a fejlett szocialista társadalom épül, hosszú távra meghatározza szívélyes, testvéri kétoldalú kapcsolatainkat”.

Berlinben folytatódta a tárgyalások a Kádár János vezette magyar és az Erich Honecker által vezetett NDK párt- és kormányküldöttség között (Telefoto, ADN, ZB—MTI—KS)

Kádár János úgy minősítette az új szerződést, hogy az „közös munkánkna: kiváló alapokmánya lesz, jól fogja szolgálni népeink érdekeit, és meg fog felelni fejlődő együttműködésünk egyre növekvő követelményeinek”.

Ahogy a tárgyalásokon, úgy a látogatás minden állomásán — a két nép barátságát oly nagy erővel demonstráló fogadtatástól a díszvacsoráig — teljes mértékben kifejezésre jutott és jut a nézetek teljes azonossága, a teljes bizalom és a testvéri barátság a Neues Deutschland — az NSZEP központi lapja, amely szerdán három nagy formátumú nyomtatott oldalt szentelt a látogatás eseményeinek — teljes joggal állapította meg, hogy Berlin „jelkes és lelkesítő fogadtatásban” részesítette Kádár Jánost, továbbá Lázár Györgyöt, és a delegáció többi tagját, s a tárgyalások „a pártjaink és államaink közötti kapcsolatok elmélyülésének jegyében” folynak; s hogy „a célok egysége szövetségünk alapja”, és így módon „az NDK-t Magyarországgal meleg barátság fűzi össze”.

A Berliner Zeitung ugyancsak három nyomtatott oldalon foglalkozik a magyar párt- és kormányküldöttség látogatásával, s azt hangsúlyozta, hogy a mostani találkozó „új lendületet ad a két ország együttműködésének” és a pozitív

kapcsolatok pozitív mérlege még aktívabb cselekvések forrása lesz. Küldöttségünk látogatása egyébként — természetesen — fő témája az NDK közvéleményének, a sajtónak, a rádióknak, a televízióknak. Berlin egész légköre hitelesen érzékelte, hogy a látogatás kiemelkedő állomása a magyar-NDK kapcsolatoknak.

***

A kedd délután megkezdett hivatalos magyar-NDK tárgyalások szerdán folytatódta Berlinben, az NSZEP KB székházában. A tárgyaló küldöttségeket Erich Honecker, az NSZEP KB főtitkára, az NDK államtanácsának elnöke és Kádár János, az MSZMP KB első titkára vezette. A testvéri barátság, a szívéllyesség és az egyetértés jegyében folyó tárgyalásokban azok második napján is részt vettek a küldöttségek tagjain kívül szakértők is.

***

Berlinben szerdán délelőtt eredményesen, a testvéri együttműködés jegyében befejeződtek a hivatalos magyar-NDK tárgyalások. Kádár János délután a berlini munkásság egyik hagyományos fellegvárában hangzottatta, hogy a tárgyalások kitűnő internacionalista, testvéri, baráti szellemben zajlottak le. A tárgyalások központi témája volt a két

testvérpárt és a két testvéri ország sokoldalú kapcsolatainak további erősítése. A küldöttségek véleményét cserélték a nemzetközi kérdésekről és a fejlett szocialista társadalom építésének magyarországi és NDK-beli tapasztalatairól is.

A magyar küldöttség szerdán délután a nagymultú Wilhelm Pieck Kábelgyárba látogatott el. Elkísérte delegációjukat Erich Honecker, a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának főtitkára, az NDK államtanácsának elnöke, Hermann Axen, az NSZEP politikai bizottságának tagja, a KB titkára, Gerhard Reinert, az NDK budapesti nagykövete.

Az NDK első elnökének nevével viselő üzem ünnepi köntösből várta magyar vendégeit és Erich Honeckert. A két állam nemzetközi lobbogóival és vörös zászlókkal díszítették fel a gyáriak a bejáratot, a különböző üzemrészeket. Magyar és német nyelvű feliratok köszöntötték Kádár Jánost, Lázár Györgyöt és a többi látogatót. A bejáratnál Konrad Naumann, a politikai bizottság tagja, a Berlini Pártbizottság első titkára fogadta a delegációt. Baráti kézszerítés velez és az üzem vezetőivel, néhány szívből jövő üdvözlő szó és virágcsokor az ifjúmunkásoktól — ezek voltak a szeretetteljes fogadtatás első mozzanatai. A gyár Karl Liebknecht munkásörögységének parancsnoka

(Folytatás a 2. oldalon)

Szakmailag jobban felkészültek

Megkezdődtek a tavaszi munkák a KITE taggazdaságaiban, az őszi búza vetésével kapcsolatos aktuális tennivalók mellett hozzákezdtek a cukorrépa vetéséhez is a gazdaságok. A KITE központja ebben az évben is megszervezte a taggazdaságok szakemberei részére a téli hónapokban a szakmai továbbképzést, majdnem 700-an vettek részt a Hajdúszoboszlón megtartott tanfo-

lyamon. Az őszi búza, kukorica, valamint a cukorrépa termesztésével kapcsolatos előadásoknak volt a legnagyobb létszámú hallgatója. Nagyon hasznosnak tartották a szakemberek a táblatorzkönyvi adatok számítógépes feldolgozásának eredményeit ismertető előadásokat, ugyanis ezek több ezer hektárról származnak, s ezért már viszonylag pontos tájékoztatást adtak a szakembereknek.

ÜVEGHÁZAKBAN

Híradás a primőrökről

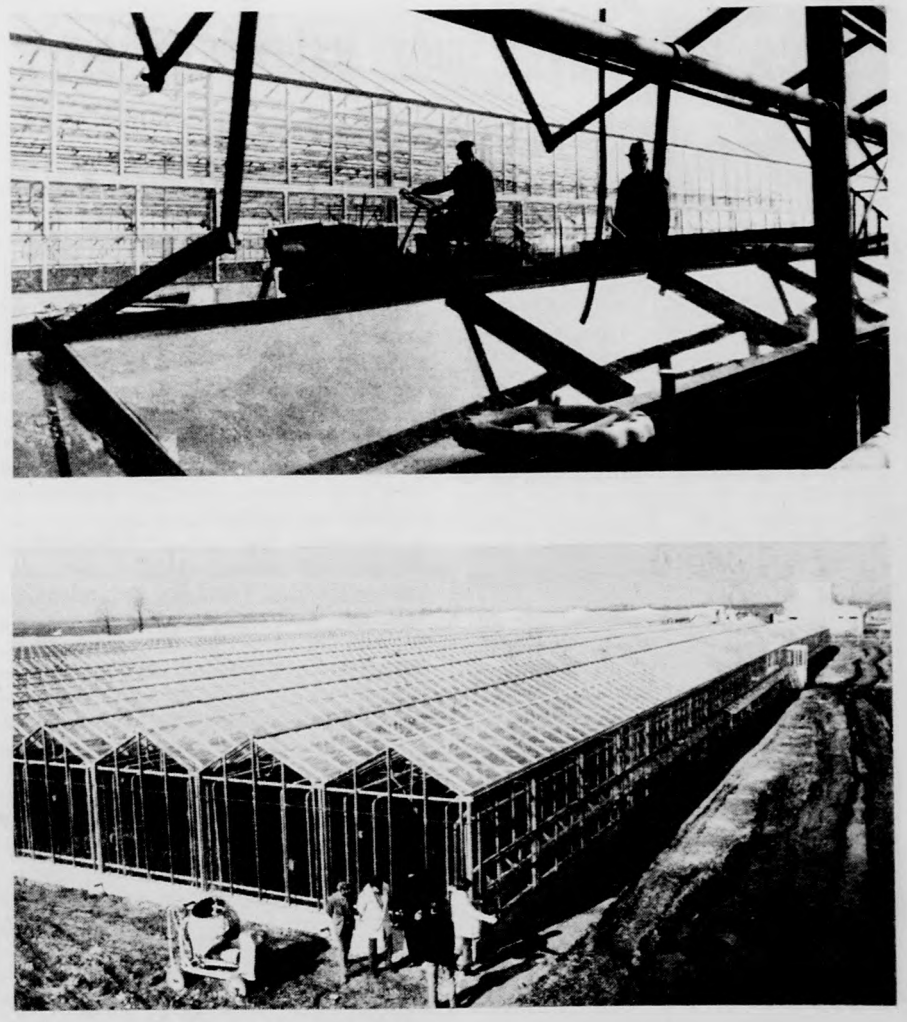
Jóllehet, még nem fejeződött be teljes egészében az építkezés a Derecskei Kertgazdaság korszerűsítés alatt álló kerületében, az újonnan épült üvegházakban már díszlik a primőr paprika. Ha minden jól megy, mondják a kertészet vezetői, a jövő hónap közepétől megkezdődik a primőrök értékesítése.

Mint ismeretes, a kertgazdaság ebben az esztendőben a tavalyinál 50 hektárral nagyobb területen, összesen 286 hektáron termel zöldségféléket. A termelés intenzívebbé válásának jegyében tovább nőtt a fóliatelep s felépült két nagy alapterületű üvegház.

Amikor a napokban a kertészet területén jártunk, munka közben találtuk mind a kertészetet, mind a fenntartó termelőszövetkezetek építőbrigádjainak dolgozóit. Az egyik tsz építőbrigádja a térburkolaton, a másiké a szociális létesítményeken dolgozott. Miután ugyanis befejezték az üvegházakat, illetve a fólia-

bővítést, a második ütemben kerül sor a szociális létesítmények, a fűrott kút és a térburkolat megépítésére. Hátravan még a hiányok pótlása is — nem működik például az üvegházak tetőszellőzése — olyan hiány vagy hiba azonban, amely az üzemelést akadályozná, eddig nem mutatkozott. A telepen járva erről magunk is meggyőződhattünk: az üvegházak tele vannak paprikával. a fóliaházakban folyt — azóta már be is fejeződött — a paradicsom kihalántálása. A fóliaházak érdekessége egyébként, hogy olajfűtés helyett vízfűtőgőnyűfűtést alkalmaznak.

Ideai terve szerint a kertgazdaság 713 vagon zöldséget akar értékesíteni. A tervezett mennyiség 64 százalékat a Debreceni Konzervgyárnak, 24 százalékát a megyei ZÖLDÉRT Vállalatnak adja el, a termés törszke az METEV és a helyi ÁFÉSZ-ek közvetítésével jut el a fogyasztókhoz.

PTÁR
1952. március
és korában —
lozófus, egye-
budapesti tu-
matematika-
ét évet töltött
pesolabba ke-
matikai iskola
Hadamard-ral
szerezte meg
pesten, majd
érve, a buda-
váziumban ta-
vazt a Galilei
t, cikkeket írt

lépett be a
Pártjába,
éjén a buda-
politikai meg-
zársaság vér-
bb bujkálnia,
Bécsi emigrá-
a meghívást
től a londoni
óra lett; 1943-
munkásságának
omplex válto-
ításméletet, a
égtelen má-
ta.

ég
csen

gos parancs-
ott zászlót
bercsen a 35.
Úttörőcsapat
k a csapat-
smeréseként
csapat több
ebreceni já-

n megemlé-
saság évfor-
tek a most
tagjai. A
k kitünteté-
ből az alka-

ótelek és
szon Nagy
kocsiszere-
személygép-
s István 34
tányi lakos
színen meg-
adatali sze-
rsan hajtott,
a rendőrség

EST. Már-
rai kezdettel
k a megyei
est bevezető-
adalomtörté-
Tudomány-
neti Tanszé-
a. Fellépnek
a Csokonai
is: Máriáss
r és Csikos
ncz Antal, a
otta össze.

ROM ARCA
n délelőtt a
iskolában
pági Nemze-
mi felügyelő-
seményre az
sított „nyit
sor. Hasonló
26-i, amikor
tóművész a
król tart elő-
k.

adóestet tart
rai kezdettel
ész az álmos-
előadóestre a
apok álmosdi
etében nyílt

ING ÉS CA-
Hajdú-Bihar
vezetősége
ét. A vezető-
1977. évi fel-
rozta ez évi
ait. Ezek kö-
sabb a klub-
tása. A klub-
alommal tar-
gramú talál-
en alkalomra
életűn 5 óra-
pész moziban.
t klubtagok
zásához, tá-
tséget.

RMŰJAVÍTÓ
programja ke-
h fél 3 órakor
Orvosiműszer-
újavitó Műn-
ja Brigádja.

Franciaország balra tart

A két fordulón lezajlott francia községválasztások a legvitatottabb és legrealisabb mércevel vizsgálva is baloldali előretört hoztak. Először történt meg Franciaországban, hogy az egységbe tömörült baloldal (tehát a kommunisták, szocialisták és baloldali radikálisok) együttesen a szavazatok többségét, valamivel több mint 52 százalékát szerezték meg.

Természetesen ezúttal nem parlamenti választásokról volt szó, a baloldal többsége ezért nem jelent sem kormányváltást, sem a parlamenti erőviszonyok módosulását. A realitás szempontjait figyelembe véve azt is tudomásul kell venni, hogy egyes szavazórétegek magatartása más lehet a parlamenti erőviszonyokat eldöntő választáson, mint a helyi községválasztások személyes összetételét meghatározó községi választásokon. Mindezt tudomásul véve is rendkívüli jelentőségű politikai eseménynek kell minősíteni a baloldali előretörtöt ezen a választáson.

A mostani községválasztás eleve különbözött a korábbiaktól. A különbség éppen az volt, hogy széles körökben (beleértve a kormánytöbbséget is) úgy tekintettek erre a választásra, mint olyan politikai aktsurra, amely megmutatja majd: milyen irányba módosult a francia választótömegek hangulata.

A válasz egyértelmű. A francia választók többsége balra tart, s ezt Barre miniszterelnök a kétfordulós választás második vasárnapján éjfélkor adott nyilatkozatában egyértelműen elismerte.

A kormány elnöke arról beszélt, hogy a választás „vitathatatlan sikert” jelentett a baloldal számára. (A sikert a már említett több mint 52 százalékon kívül jelzi a tény, hogy a 221 francia nagyvárosból 156-ot ezúttal baloldali polgármester és községválasztási irányít.)

Barre miniszterelnök választási nyilatkozatában még két fontos momentumra hívta fel a figyelmet. Kénytelen volt megállapítani, hogy míg a baloldalon zavartalanul működött az úgynevezett „jelöltávitel” mechanizmusa — a jobbszárnyon ez akadozott. A bonyolult választási törvények szerint ugyanis a második fordulón az egymással szemben álló pártszövetségek egyes pártjai közül a kevésbé esélyesnek vissza kellett vonnia jelöltjét az esélyesebb szövetséges javára. Csak így lehetett remény a sikerre. Ezen a választástechnikai kérdésen túlmenően a jelöltávitel politikai fontossága az volt, hogy megmutatta: milyen hatáson működik a pártszövetségek belső gépezete és mennyire képesek e szövetségek egységes politikai cselekvésre!

A baloldal fényesen kiállta ezt a próbát. Ismeretes, hogy a Francia KP, a szocialista párt és a radikálisok között az öt évvel ezelőtti aláírt közös program létrehozása óta is vannak viták és véleménykülönbségek. E véleménykülönbségek fennmaradtak — de a baloldali gyakorlati politikai gépezete ezen a választáson kiválóan funkcionált és az egység kiállta a próbát.

Más volt a helyzet a jobboldalon. A miniszterelnök nyilatkozatát így az átforgált gaulle-ista tömörülés és vezére, Chirac volt miniszterelnök elleni bírálatnak és szemrehányásnak lehet tekinteni. Nem kétséges: a gaulle-isták állandó távolodása Giscard köztársasági elnöktől és pártjától — zavart és bizonytalanságot idézett elő a kormánytöbbség soraiban. Ehhez járult még az is, hogy a távolodás számos személyi ellentétet is napvilágra hozott a kormányhatáron sáncain belül. Feltehető az is, hogy a mostani választások kétszerű utóíze tovább mérgezi a jobboldal belső kapcsolatát. Az a tény például, hogy Chirac elhódította a párizsi polgármesteri tisztséget Giscard barátjától és jelöltjétől, D'Ornano iparügyi miniszterrel, még komoly országos politikai következményekkel járhat. A rendkívül centralizált Franciaországban, ahol Párizs politikai súlya igen nagy — egy Chirac-formátumú polgármester olyan hatalmi pozíció építhet ki, amely erősen zavarhatja a köztársasági elnök és a kormány működését.

Ilyen előzmények után a baloldal számára a fő tanulság az, hogy nincs fontosabb, mint az egység! Ennek érdekében az elvi álláspontok fenntartása mellett, hajlékony magatartást kell tanúsítani. E két márciusi vasárnap bebizonyította, hogy ez a siker záloga, s bizonyította azt is, hogy 1977 tavaszán Franciaország balra megy és a „kormánytöbbséget” ma már csak a francia szavazók kisebbsége támogatja.

Gömöri Endre

Egres, alma, nyúl, méz, galamb exportra

Kistermelők találkozója a Debreceni ÁFÉSZ-nél

A Debreceni ÁFÉSZ nyolc szakcsoportjának, mintegy 600 termelőnek tartott tanácskozást a szövetkezet igazgatója. A termelés és felvásárlás 1976. évi tapasztalatairól és az évi feladatairól Tóbiás Ferenc főosztályvezető tartott beszámolót.

Bevezetőjében ismertette: a szövetkezet vezetősége segítséget nyújt a közműtelepítéshez, a föld alatti termeléshez, tenyészállatokat biztosít a kistermelőknek, termelési előleggel segíti a jövedelmezőbb tenyésztést, szakmai oktatást szervez az ÁFÉSZ-szakcsoportok tagjainak.

Elmondta, hogy rendkívül öröndes a kistermelők számának növekedése. Ebben az évben is több mint kétezer kistermelő szövetkezeti tagként szerződést zöldség-gyümölcs-termesztésre, sertés- és nyultenyésztésre, méztermelésre, s külön figyelemre méltó, hogy a szerződések nagy része hat-nyolc évre szól. A zöldség-gyümölcs-termesztésre tavaly 15 ezer négyzetméter földiával látta el az ÁFÉSZ vezetősége, az ez évi ártámogatásnak köszönhetően 23 ezer négyzetméter földiát használtak fel a Debreceni ÁFÉSZ szakcsoportjai.

Jelentősen növekedett a nyultenyésztés. Az utóbbi évek során évente 14–15 vagon nyulat vásároltak föl, s ebben az esztendőben is a tenyészállatokat az ÁFÉSZ vezetősége biztosítja. A felvásárlás fejlődéséről szólva Tóbiás Ferenc elmondta, hogy 1976-ban 18 ideiglenes felvásárló telepet létesítettek, s a termelők érdekében az egész szezonban felvásárolták Pacon, a Bocskai kertben, Kondoroson és Dombostanyán a háztáji kertek és kisegítő gazdaságok termékeit.

Exportra 1976-ban 4900 mázsa egrest, 700 mázsa almát, 1500 mázsa nyulat, 7 mázsa galambot és mintegy ezer mázsa mézet értékesítettek. 150 ezer darab napocsibét, libát, és kacsat adtak el, a szövetkezet saját hizlaldájából, a szakcsoport tagjainak háztáji gazdaságaiból több mint 2500 darab hizott sertés került ki.

Összesen 1976-ban 61 millió forint értékű árut vásároltak fel a Debreceni ÁFÉSZ telepein, s ebben az évben mintegy 65 millió forintos tervet szeretnének teljesíteni.

A beszámoló követően az ÁFÉSZ igazgatója megjutalmazta a zöldség- és gyümölcs-termesztésben, a sertés- és nyultenyésztésben élenjáró, jó munkát végző kistermelőket.

A magyar párt- és kormányküldöttség Berlinben

(Folytatás az 1. oldalról)

tett jelentést Kádár Jánosnak, aki ezt a megbeszélést a felsorakozott munkásöröket.

Közvetlen hangulatú beszélgetéssel folytatódott a program. A kisebb emlékműzeumnak is beillő Wilhelm Pieck-teremben a szíves házigazdák — Georg Pohler vezérigazgató, Jürgen Scheue, az üzemi pártbizottság vezetője és a gyár más vezetői — részletesen beszámoltak a kábelgyár hétköznapjairól, dolgozóik életéről. A törzsüzem 6700, az egész kombinát 17 000 dolgozót foglalkoztat. A termelés értéke meghaladja az évi 2,5 milliárd márkát. Termékeik választékára jellemző, hogy 40 000-féle huzalt tudnak gyártani, s szemmel alig látható hajszálvékony huzaltól a telefon- és villanyhuzalon át a 110 kilovoltos olajhűtési erőáramú kábelig, amelyet Magyarországra is szállítanak. A szakvélemények szerint termékeik 90 százaléka világszínvonalú, megfelel a legmagasabb követelményeknek is.

Kiterjedtek a kombinát nemzetközi kapcsolatai: gyártmányaik egynegyedét exportálják. A törzsüzem 20 éve tart fenn szoros gazdasági, műszaki-tudományos kapcsolatokat a magyar kábeliparral. Az eleven kapcsolatot jelzi az a tény is, hogy a „központban”, illetve a két másik gyárban, jelenleg a Budapesti Gyár- és Gépszerelő Vállalat 80–100 szakmunkása dolgozik.

A kombinát és a magyar ipar sokrétű együttműködése mindkét félnek hasznos. A távközlési kábelgyáregység szigetelőgépei például a Diósgyőri Gépgyárban készültek. A törzsüzem és a Budapesti Kábelművek munkakapcsolatait évről évre pontos tervek rögzítik, amelyeket következetesen meg is valósítanak. Külön elismeréssel beszéltek a kombinát vezetői a magyar munkások, műszakiak szakértelméről és felkészültségéről tanuskodó központi irányító berendezésről, amelyet két éve helyeztek üzembe. A termelés magyar gyártmányú „karmestere” 80 gép munkáját ellenőrzi és irányítja. De nemcsak a magyar gépeknek, hanem a magyar kollégáknak az ott dolgozó szakmunkásoknak is kijutott az elismerésből. Főként technológiai cső- és gépszerelési feladatokat oldanak meg — eredményesen, jó minőségben.

— Jólleső érzés, hogy elegendettek a munkánkkal — jegyezte meg Gondár Gyula csőhegesztő, s hozzáfűzte: — Az együttes munka során

Lemondott a holland kormány

Kis Csaba, az MTI tudósítója jelentette Hágából: Joop den Uyl holland miniszterelnök a képviselőház keddi esti ülésén bejelentette kormányának lemondását. Mint a miniszterelnök közölte, a kormány keresztény párti és velük szövetséges tagjai délből jelentették be lemondásukat, majd a koalíciós kabinet többi pártjának miniszterei is úgy döntöttek, hogy megválnak a kormányban betöltött posztjaiktól.

Az elmúlt héten a kormányon belüli ellentétek rendkívül kiéleződtek az úgynevezett kártérítési törvény tervezete körül.

A kormány lemondása ellenére valószínűleg nem irnak ki rendkívüli választást, mivel két hónap múlva amúgy is sor került volna a parlamenti választásokra.

***

Szerdán estig nem jött létre megegyezés a holland pártok között arról, hogy milyen ideiglenes kormány vegye át az ügyek irányítását az országban Den Uyl miniszterelnök koalíciós kabinetjének lemondása után. A pártok vezetőit fogadta Juliana királynő is. Egyes elképzelések szerint az eddigi kormány tíz szocialista, radikális és demokrata tagja ügyvezetői jogkörrel megmaradna a kormányban a május 25-i választásokig. Egyelőre nem hoztak eredményt a pártközi megbeszélések abban a kérdésben sem, hogy szükséges-e a parlament idő előtti feloszlata és esetleg a választások korábbi megtartása.

A kormányválság átmeneti rendezése más okok miatt azért is sürgető Hága számára, mert pénteken Rómában csúcstalálkozóra ülnek össze a közös piaci tagállamok kormányfői. Hollandia egyelőre nem tudja kijelölni képviselőjét az EGK megbeszéléseire.

mi magunk is sok értékes tapasztalatot szerzünk, amelyeket jól kamatoztathatunk majd otthon a beruházások, rekonstrukciók és bővítések alkalmával a szerelési munkáiban.

A gyáriak a találkozáson munkásörzást adtak át Kádár Jánosnak, azzal a kéressel, hogy továbbítsa azt egy arra érdemes munkásörzéknek. A látogatás emlékére a berlini tv-torony fémből készült modelljével ajándékozták meg az MSZMP KB első titkárát, s a hagyományos berlini ajándékkal — egy berlini macskával — Lázár György miniszterelnököt.

***

Kádár János nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatta a részletes és szakszerű tájékoztatást. Válaszában elmondta:

„Bár először nyílt alkalmam ellátogatni az üzembe, híret jó ismerem. Tudjuk, hogy a Wilhelm Pieck Kábelgyár és kombinát a fejlett iparral rendelkező NDK üzemei között is a legjobbak közé tartozik: kollektívája sok-sok éve becsülettel, eredményesen dolgozik a Német Szocialista Egység párt politikájának megvalósításán, kivételes részét az NDK felvirágztatásáért folyó munkából, méltán viseli tehát a „szocialista üzem” kitüntető címet.”

A szerdán délelőtt befejeződött hivatalos tárgyalásokról szólva elmondta, hogy azok kitűnő légkörben, az internacionalista együttműködés, a testvéri barátság szellemében folytak. Külön kifejezte köszönetét Erich Honeckernek azért a jó légkörért, amelyben a küldöttségek dolgozhattak. Hangoztatta, hogy a tárgyalások nemcsak a két küldöttség szándékát fejezték ki, az NDK küldöttsége maga mögött tudhatta a Német Demokratikus Köztársaság kommunista mai nemzedékét országunk munkásosztályát, minden becsületes dolgozóját — miként a

KÖZÉLETÜNK HÍREI

ACZEL GYÖRGY LÁTOGATÁSA A XII. KERÜLETBEN

Aczél György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese szerdán a főváros XII. kerületébe látogatott. A pártbizottság székházában találkozott a párt-vegrehajtóbizottság tagjaival. Dr. Tóth Jánosnak, a pártbizottság első titkárának tájékoztatója alapján eszmecsere folyt a kerület életéről, munkájáról, ezt követően nagyaktív értekezleten a kerületi párt-, állami és tömegszervezeti vezetők részére tájékoztatót tartott időszzerű politikai kérdésekről.

NEMES DEZSÓ LÁTOGATÁSA A XI. KERÜLETBEN

Nemes Dezsó, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Politikai Főiskola rektora szerdán látogatást tett a főváros XI. kerületé-

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

Lassan egy esztendőgi népfőbizottságok mint korábban mindig a megszokottól. A közpedig a járási értekezlése bizottságok ugyvaly tavasz óta nincsen

Mint minden szervdött a kérdés: jó lesz a járásnak mint köznyegesen kisebb, minincs választott tanácskormányjogi tevékenygek önállósága igenmegyünkben a telepközség vagy közös tanács munkaszempontjábólátétel, a magasabb szközvetlenebb a közköztsággal.

Igen, igen, mondátárs itt volt a közéletünk a függetlenített meg a feladatokat, szett, ha kellett ilyenel a járási népfőntfrontcsolatban, és egyáltala döntés megszűléteaggályok is. De nemváltozást azonnal és el — helyes vagy dönti el.

Az eltelt idő márközé tartozik példáulhelységekben, a járaa járási bizottság és azazért, mert itt szokta ponta találkozhathatós rendezvények egyez a feladat egyértélszékhelytől távolabbinkább csak az elsőrdnak-e teljesen megtalálhatta, hogy a meletfeleléseivel rendszeri bizottsági tagok megbízatását, hogy segíti. Van olyan végényél megtartott tiolvankor adódik tudolgozó titkárt vagy elszakadni a munkalnia az új információ megtartott tanácsközghitnek, s segítene

Néhány, Debrecen azt panasolják, hogy n, sőt helyenként területi alapon kialakít

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

ben. A látogatáson részt vett Bihari László, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

Nagyobb önállósággal

Lassan egy esztendeje, hogy újjáavasztották a községi népfőnökségeket. A választás akkor úgy folyt le, mint korábban mindig, a gyűlések egy pontban tértek el a megszokottól. A községek egyenesen a megyei, nem pedig a járási értekezletre delegálták képviselőiket — járási bizottságok ugyanis a Hazafias Népfőnökségben tavaly tavasz óta nincsenek.

Mint minden szervezeti újításnál, akkor is felvetődött a kérdés: jó lesz ez így? Az érvek úgy hangzottak: a járásnak mint közigazgatási egységnek a szerepe lényegesen kisebb, mint korábban volt; járási szinten nincs választott tanács — ezzel a népfőnökség alkotmányjogi tevékenysége fölöslegessé vált — a községek önállósága igen nagy mértékben megnövekedett — megyénkben a települések nyolcvan százaléka nagy-község vagy közös tanácsú nagyközség —; a mozgalmi munka szempontjából előnyös lehet, ha kevesebb az áttétel, a magasabb szintű vezető testület kapcsolata közvetlenebb a konkrét feladatokat vállaló községi bizottságokkal.

Igen, igen, mondták akkor is nem kevesen, de a „járás” itt volt a közelünkben, gyakrabban találkozhatunk a függetlenített titkárral; pontosabban kaptuk meg a feladatokat, s a segítség is gyorsabban megérkezik, ha kellett. Ilyen és hasonló ellenérvek hangzottak el a járási népfőnökségek megszüntetésével kapcsolatban, és egyáltalán nem lehet azt mondani, hogy a döntés megszületésével egyidőben elhaltak ezek az aggályok is. De nem is lenne jó, ha egy ilyen szervezeti változást azonnal és fenntartás nélkül jónak fogadnánk el — helyes vagy helytelen voltát úgyis a gyakorlat dönti el.

Az eltelt idő már szolgál némi tapasztalattal. Ezek közé tartozik például az, hogy érdekes módon a nagyobb helységekből, a járási székhelyeken hiányolják jobban a járási bizottság és a függetlenített titkár létét. Nyilván azért, mert itt szokta meg a községi bizottság, hogy naponta találkozhat felsőbb szervezővel, s a korábbi jelentős rendezvények egy részét is a járás szervezte, most ez a feladat egyértelműen a községre hárul. A járási székhelytől távolabb levő helységek népfőnökségei inkább csak az első időkben aggódtak, vajon nem maradnak-e teljesen magukra — ma már többségük tapasztalhatta, hogy a megyei bizottság apparátusának területfelelőseivel rendszeresen tudnak találkozni, s a megyei bizottsági tagok többsége is komolyan veszi azt a megbízatást, hogy egy-egy községi bizottság munkáját segíti. Van olyan vélemény is, hogy a havonként a megyénél megtartott titkári értekezlet kevés — főként olvarkor adódik probléma, ha a társadalmi munkában dolgozó titkár vagy elnök nem tud éppen arra a napra elszakadni a munkahelyétől, s így két hónapig kell várnia az új információra. Ezen nyilván, a köztenként megtartott tanácskozások, értekezletek, tájékoztatók segíthetnek, s segítenek is a kialakult gyakorlat szerint.

Néhány, Debrecenről távol eső község népfőnöksézetői azt panaszozzák, hogy nehéz a megyeszékhelyre beutazni, sőt helyenként felvetődött olyan gond is, hogy a területi alapon kialakított körzetek „középpontjába” is bo-

nyultabb módon lehet közlekedni, mint a járási székhelyekre. Ezeket a problémákat azonban jórészt sikerült megoldani, egy-egy gépkocsi jól megtervezett útvonalon szinte minden érdekelteket fel tud venni és a helyszínre szállítani.

Az eredeti elképzeléseket igazolja az a tény, hogy járási bizottság nélkül is megmaradt valami a járási székhelyek központi szerepéből. Természetes, hogy például a bihari községekben folyó honismereti munkát a beirtóújjául múzeum koordinálja, a múzeum dolgozóit látják el a népfőnökség keretében dolgozó honismereti bizottságokat szaktanccsal. Az is magától értetődő, hogy az általában legnagyobb községet is jelentő járási székhelyeken tartják az olyan jelentős rendezvényeket — barátsági napok, kulturális fesztiválok —, amelyekbe több község is bekapcsolódik. Ez növeli a járási székhelyi bizottságának feladatait és felelősségét. A nagyobb feladatokhoz azonban a legtöbb helyen megvannak a társadalmi munkások: a volt járási bizottságok tagjai közül sokan készséggel vállalták tovább a munkát a községi bizottságban. Szélesebb körben szerzett tapasztalataikat, bizonyított szervezőképességüket jól kamatoztatják a testületekben.

Egy év tapasztalatai alapján úgy látszik tehát, csak kisebb problémák adódtak a járási népfőnökségek megszüntetéséből megyénkben. Ha kezdetben hiányolták is a községek a naponkénti, közvetlen irányítást, a konkrét feladatokat is meghatározó segítséget, mára már eljutottak az önállóságnak arra a fokára, amely feltétlenül szükséges a tevékenységükhöz.

A Hazafias Népfőnökség VI. kongresszusa megszabta a következő időszak legfontosabb feladatait. Az országos méretekben érvényes állásfoglalás pontjainak apróképpé váltása minden helységeben másként és másként történik. Általánosságban receptet nem lehet adni arra, mit hogyan kell csinálni, hogy a legjobb legyen. Ez nemcsak megyei, hanem még járási szinten is lehetetlen lenne, hiszen éppen a népfőnökség jellemzője, hogy a helyi problémákból kell kiindulni, azt kell előtérbe helyezni, ami az embereket az adott községben legjobban izgatja vagy érdekli.

A kongresszus anyagát minden népfőnökséget megismérlhetné, legfeljebb kényelmesebb lenne, ha azt közbeeső szerv „lebontaná”, de semmiképpen sem célra vezető.

A korábban megszokott koordinálás, szempontadás hiányában előfordulhat, hogy szinte szomszédos községekben egészen különböző jellegű feladatokat helyeznek előtérbe a munkaterv készítésekor — ez azonban nem baj, hanem éppen ellenkezőleg! Így lesz egészséges sokszínű a népfőnökség, így érhető el, hogy a bizottság a legteljesebb mértékben „élesztője” legyen az adott község társadalmi életének.

Választáskor minden népfőnökséget tagjai, vezetői vállalták az azzal járó felelősséget. Az önálló munka az igazi felelősség legjobb bizonyítéka.

Nagy Zsuzsa

Arccal a kukorica felé

A nagyüzemek terveiről rendelkezésünkre álló információk közül most csak a szántóföldi növénytermesztés néhány olyan mozzanatára térünk ki, amelyek meghatározó jelentőségűek terveikünk hiánytalan teljesítésében. A szántóföldi növények közül a legnagyobb területen a kukoricát termesztjük. Az évenkénti 1,4–1,5 millió hektár vetésterület a szántóföld 28–30 százalékát foglalja el. E területen termelt kukorica értéke közepes terméshozam esetén 17–19 milliárd forint között változik, amely a szántóföldi növénytermelés bruttó termelési értékének 36 százalékát adja.

Hazai kukoricatermesztésünk alapvetően az állattenyésztést — a hús-, a tej- és a tojástermelést — szolgálja. Az abrakforgasztás háromnegyed részét — évenként 5–6 millió tonna — a kukorica fedezi. A termelés színvonalának emelkedésével, az előállított terméktöbblet növekedésével egyre nagyobb a szemeskukorica-export jelentősége is. A kukorica minden piacon jól értékesíthető exporttermék, ezért jelentős devizabevétel forrása is.

Az elmúlt időszakban a legjobb termelési eredményt 1975-ben érték el, amikor az összes kukoricatermesztés meghaladta a 7 millió tonnát, az egy hektárra számított termésátlag az 50 mázsát. Különösen a nagyüzemek eredményei voltak jók. Az állami gazdaságok 57,1 mázsa, a termelőszövetkezeti közös gazdaságok 55,2 mázsa májusj morzsoltszemes kukoricát takarítottak be átlagosan hektáronként. Ezek az átlagtermések világviszonylatban is jó eredménynek számítanak. 1976-ban az aszály súlyosan károsította a kukoricavetéseket, jelentősen csökkent a terméshozam.

Az elmúlt évek eredményeiben meghatározó szerepe volt a nagy termőképességű hibridek és iparszerű technológiák, a kemizálás elterjedésének a szakismeret nagymértékű növekedésének. A korszerű termelési és szervezési folyamatok széles körű megvalósításának a

horozói a termelési rendszerek voltak, amelyeket az élen járó mezőgazdasági nagyüzemek hívtak életre. Az ipari anyagok, eszközök használatának növekedése maga után vonta a termelési költségek emelkedését. Megállapítható az is, hogy ott, ahol a termelésfejlesztés eszkö-

	1971—72.	1973—74.	1975.
Termelési költség			
Búza	5331	5849	6877
Kukorica	7527	8734	10 845
Tiszta jövedelem			
Búza	3060	4005	1995
Kukorica	1583	2612	4253

Meg kell jegyezni, hogy a jövedelmezőségen az ötödik ötéves tervidőszakra kialakított szabályozók nem változtattak, mivel a költségemelés a felvásárlási árak növelése ellensúlyozza. A szemeskukorica-termelés tehát továbbra is jól jövedelmező, a legmagasabb szinten gépesített ágazataink közé tartozik.

Az 1977. évi népgazdasági terv megközelítően az 1974. évi május 31-i összeírás szerinti kukoricavetés-területtel számol (1 450 000 hektár). Természetes, hogy a tervezés során jó néhány nagyüzem több éves tapasztalata alapján azzal kalkuláltak, hogy az évelő pillangósok és az egynyári szálás takarmányok vetésterülete az elmúlt évihez viszonyítva számottevően nem változik viszont lényegesen nagyobb gondot fordítanak üzemünk a szálás- és tömegtakarmány-termelés területi hozamainak növelésére. Számítottunk arra is, hogy a kedvező tapasztalatok alapján az üzemek többségében a vezetők és szakemberek belátják, hogy a hatékonyság növelésének legnagyobb tartaléka a mezőgazdasági termelésre alkalmas területek optimális kihasználásában, ezen belül is a rételgő területek fűhozamának emelésében, valamint a másodvetésű növények területének növelésében van.

zeit hatékonyan használták, gondosan megszervezték a munkát — és szerencsére ilyen az üzemek többsége —, az ágazat jövedelmezősége javult. A termelőszövetkezetek kukoricatermelésének költsége és tisztajövedelme változása a búzával összehasonlítva az alábbiakat mutatja (Ft/hektár).

	1971—72.	1973—74.	1975.
Termelési költség			
Búza	5331	5849	6877
Kukorica	7527	8734	10 845
Tiszta jövedelem			
Búza	3060	4005	1995
Kukorica	1583	2612	4253

Magyarországon a kukoricatermesztésben az elmúlt években szép eredmények születtek. Az 1976. évi a megsokszorozott kedvezőlemből eredmény nagyüzemeinkben nem veheti vissza a termelési kedvet. A korszerű nagyüzem szakmailag és politikailag jól képzett szakembere nagyobb távlatokban kell, hogy gondolkodjék. Maguk a nagyüzemi szakemberek vallják, hogy egy adott évben, amikor a kukorica és a búza jó eredméllyel fizet, nagyobb gazdasági bajok már nem lehetnek az üzemben. Ez országosan, az egész mezőgazdaságra nézve is, teljes mértékben igaz. Ebből következik, hogy népgazdasági érdekeink kiemelt feladatunkká tesszik a kukoricavetés-terv teljesítését.

Azt várjuk a nagyüzemek vezetőitől, segítsék elő, hogy a háztámban se csökkenjen a kukoricavetés-terület, a jó termés feltételei is megteremtődjenek. Ismételten vegyék számba a kukoricavetésre rendelkezésre álló területeket és szükség szerint tegyenek gyors hatékony intézkedéseket gazdaságukban az 1974. évinek megfelelő nagyságú terület bevetésére.

Kovács István.

MÉM-főosztályvezető

Pártmunka a tagkönyvcseré után

Hajdúböszörményi beszélgetés

A párttagkönyvek cseréjével kapcsolatos szervezeti, adminisztratív és politikai feladatok az új tagkönyvek átadásával még az elmúlt évben befejeződtek. A kommunistákkal való elbeszélgetések során felvetett javaslatok, észrevételek hasznosítása azonban ma is munkát ad a pártszervezeteknek. E munka tapasztalatairól beszélgettünk Tóth Jánossal, az MSZMP Hajdúböszörmény városi bizottsága első titkárával.

— Városunkban 1976. utolsó két hónapjában összesen 66 alapszervezetben került sor ünnepélyes keretben az új párttagsági könyvek átadására, 1554 kommunista vette át tagkönyvét. Rendeztük nyilvántartásainkat, tisztáztuk a párthoz tartozás követelményeit, felkészítettük tagjainkat a növekvő feladatokra. Az elbeszélgetéseket összegező taggyűléseken a tagság 92–95 százaléka jelent meg, s 10–12 százaléka tette tartalmasabbá, színvonalasabbá véleményének kifejtésével. Elmondhatom, hogy e viszonylag hosszú pártpolitikai folyamat nem idézett elő befelé fordulást, a tagság igen tevékenyen hozzájárult a tevékenység sikeres indításához, ahhoz, hogy a város termelői gazdasági eredményesen végezhessenek el az 1976-os gazdasági feladatokat.

— A párttagkönyvek cseréjének lebonyolításában az MSZMP KB 1975. október 23-i határozata volt az irányadó. Milyen következtetéseket vonhatók le Hajdúböszörményben a határozatban megjelölt politikai célok végrehajtásából?

— A beszélgetések felhívták az alapszervezeti vezetőségek figyelmét a tagság gondjaira, problémáira, megismerhették mi foglalkoztatja leginkább a kommunistákat, hogy milyen hibákkal kell számolniuk. A vezetőségek megbizonyosodhattak, hogy a feltárt problémák megoldásában csak a tagsággal együtt végezhetnek eredményes munkát. A kollektív tevékenységhez persze az szükséges, hogy kivétel nélkül minden kommunista kapjon konkrét pártmegbízást, s ennek végrehajtásához — segítséget. A beszélgetések tükrözik, hogy a tagság igényli a pártélet további javulását, az alapszervezeti munka színvonalának emelkedését, a pártfegyelem megszilárdulását, a pártirányítás erősödését.

— A pártirányítás egyik legfontosabb területe a gazdasági élet. Hogyan valósul meg a párt vezető szerepe Hajdúböszörmény termelői egységeiben?

— Az üzemekben, termelőszövetkezetekben erősödött, színvonalasabbá vált a párt- és gazdaságvezetés kapcsolata. Alapszervezeteink döntő többsége el tudja látni a pártirányítás feladatait működési területén. Az alapvető gazdaságpolitikai és káderpolitikai kérdésekben nézetazonosság van közöttük. Előfordul azonban, hogy munka közben nincs meg mindig a szoros kontaktus. Ez elvek gyakorlati megvalósítása közben gyűlnek a kisebb-nagyobb problémák, s a megoldásuk időszerezésében, módszeriben vagy éppen a probléma súlyának megítélésében nézetkülönbségek támadnak. A pártszervezetek általában jobban szorgalmazzák egy-egy probléma megoldásának gyorsítását.

— A pártszervezetek ilyen progresszivitása nagy mértékben előrelendítheti a gazdasági munkát is.

— Természetesen. Az Egyesült Izzó helyi gyáranak kommunistái az elbeszélgetések idején egy sor problémát vetettek fel a vezetési módszerekkel, a munka szerveztésével kapcsolatban. A párttagok kezdeményezése alapvető és átfogó vizsgálathoz vezetett, a vezérigazgató néhány személycserét is végrehajtott. A kommunisták határozott fellépésének eredménye máris érezhető, előnyösen befolyásolta az üzemi légkört, magát a termelést. A Vörös Csillag Termelőszövetkezet pártvezetősége is igen jó módszert gondolt ki. A gazdasági jellegű felvetések egybegyűjtése után a szövetkezetben dolgozó valamennyi szakszervezetet összehívták, ismertették a feltárt hibákat, megszabták a követelményeket, melyeket a párttagság a munkájukkal kapcsolatban elvár. Mivel a sokszor személy szerint, „névre szóló” problémák igazolódtak, a felvetéseket az elhangzottak megerősítették — átszervezésekre került sor.

— A gazdaságvezetők általában már a taggyűléseken reagáltak a termelést érintő észrevételekre. Tárgyilagosan fogadták a bírálókat, segítők szándékúnak fogták fel őket, válaszoltak rájuk. Ott, ahol általában burkolva próbálták a vezetők elkerülni a számukra

„kényes” problémákat, a kommunisták nem fogadták el válaszukat. Így történt a RICO Kötésszerművek böszörményi gyáregységében, ahol a párttagok fenntartásaikkal a hibák további elemzésére ösztönözték a gazdasági vezetőket. Eppen a múlt héten teremtett kapcsolatot a városi pártbizottság a gyár fővárosi vezetőivel — meghívtuk őket hajdúböszörményi beszélgetésre, az üzemi légkörnek, a vezetési stílusnak és a szakszervezet szerepének megvitatására.

— Gondolom a város 66 alapszervezetében nem mindenütt egyforma színvonalú a pártmunka. Hogyan függ össze a pártszervezet tevékenységének minősége a gazdasági munkával?

— Igen szoros az összefüggés. Talán nem túlzás, ha azt állítom, hogy ott, ahol gyenge az alapszervezet, érezhetően gyengébben, lassabban megy minden más munka. Ott fordulhatnak elő hibák, visszaélések a vezetésben, a káderpolitikában, ott kevésbé hatékony a tömegszervezetek és -mozgalmak munkája. Ha a pártszervezet nem tudja „átpolitizálni” a területet, ha a kommunisták nem képesek maguk mellé állítani a dolgozókat, ez széthúzáshoz vezet és mérhetően megmutatkozik a termelési eredményekben is. Alapszervezeteink eltérő módon, működési területüknek megfelelő sajátosságokkal, különböző körülmények között dolgozhatnak. A párttitkárok közül többen társadalmi munkában látják el funkciójukat. Ez gondot okozhat, de nem lehet oka a hanyagabb munkának. Hiszen ha a kollektív vezetést lenni elvét érvényesítik, társadalmi munkában is kiváló eredményeket érhetnek el. Egy-egy alapszervezet gyengébb munkája általában összefügg a funkcionáriusok alacsonyabb felkészültségével. Ez a tény a városi pártbizottság számára ad feladatot, megkülönböztetett módon kell segíteni a nem megfelelő módon, vagy igen nehéz körülmények között működő alapszervezeteket. Területfelelőseink, de minden bizottsági tagunk feladata ezek munkájának gyakori ellenőrzése, folyamatos irányítása, segítése, a káderutánpótlás kinevelése. Igen fontos a pártmunkások módszertani képzése, a csoportos konzultációk sürítése.

— A megfelelő „ritmus” információáramlás a kölcsönös tájékozódáson és a demokrácia erősítésén túl, igen hatékonyan segítheti a pártmunkát. Az időben feltárt hibák kevesebb munkájáig helyrehozhatók. Az információcsere megfelelő fórumai a város fejlődésének ütemét is befolyásolják.

— Az elbeszélgetések igazolták, hogy Hajdúböszörmény kommunistái élénken érdeklődnek várospolitikai kérdések iránt, elvárják, hogy rendszeresen tájékoztassuk őket. Jól bevált fórum Böszörményben az összevont rétegaptelevízió. A mezőgazdaságban, az iparban, valamint az egyéb ágazatokban tevékenykedő kommunistákat időnként külön-külön aktívaire hívjuk, ahol tájékoztatjuk őket időszori párt-, gazdasági és várospolitikai kérdésekről. Legközelebb a városi pártértekezlet óta végzett munka elemzését tárjuk eléjük, különös részletekkel beszélünk a tagkönyvcseréről alkalmával felvetettek hasznosításának helyzetéről.

— Pártbizottságunk október 13-án összegezte a tagkönyvcseré tapasztalatait, azóta apparátusunk kiemelten kezelte és szorgalmazta az észrevételek hasznosítását és számon kérte az intézkedéseket, valamint a válaszadás megtörténtét. 1977. évi programunk is tükrözi: az eszmecsere folyamatos munkát ad számunkra ebben az esztendőben is. Az alapszervezetek legutóbbi beszámoló taggyűlésein mindennél visszatértek a beszélgetések tapasztalataira, az észrevételek sorsára. Ezek az üléseken nyilvánult meg igazán a tagkönyvcserével kapcsolatos eszmecsere talán legfigyelemreméltóbb következménye: a kommunisták egyre érzékenyebben reagálnak a fogyatékosságokra és nyíltan, bátran lépnek fel megszüntetésük érdekében.

Tóth Dénes

A NAPLÓ kérdez:

Mennyi a pénzünk, lesz-e hitelünk?

Beszélgetés Boros Józseffel, az OTP megyei igazgatójával

A népgazdasági tervek célkitűzése és az állami költségvetés meghatározóan hat a takarékpénztárak munkájára. Ugyanakkor a takarékpénztárak tevékenysége szorosan kapcsolódik a gazdaság- és az életszínvonal-politikához: a lakossági és a tanácsi pénzgazdálkodás segítségével és a különböző szolgáltatásokkal hozzájárul a gazdaság- és életszínvonal-politika megvalósulásához. Egy szóval: mindennapi életünkben jelen van és meghatározó szerepet játszik az Országos Takarékpénztár.

Milyen munkát végzett tavaly megyénkben az OTP? Milyen feladatokat tűztek maguk elé az 1977-es esztendőben? Ezekre voltam kíváncsi, amikor felkerestem Boros Józsefet, az Országos Takarékpénztár Hajdú-Bihar megyei Igazgatóságának vezetőjét és megkértem, válaszoljon a Napló kérdéseire.

— Gyarapodott-e Hajdú-Bihar lakosságának betétállománya 1976-ban?

— A betétállomány emelkedése tavaly az első félévben mérsékelt ütemű volt, mint egy esztendővel korábban. A második félévben felgyorsult a pénziáramlás és ez lényeges betétnövekedést eredményezett. Ennek köszönhetően az 1976-ra tervezett 400 millió forintos betétállomány-emelési tervünket sikerült több mint negyven százalékkal túlteljesíteni. Az 563 millió forintos növekedéssel a megye lakóinak takarékbetéte elérte a 3 milliárd 746 millió forintot.

Külön öröm számunkra, hogy több mint hatvan százalékkal sikerült túlteljesítenünk az úgynevezett ifjúsági takarékbetétekre tervezett irányszámokat. Tavaly a tervezett 1600 ifjúsági betéttel szemben 2570 számlát nyitottunk. Ugyanakkor tovább szélesítettük a KST-hálózatunkat és az elmúlt esztendő során például huszonnégy mezőgazdasági egységben nyitottunk KST-t. Tavaly KST-ink száma csaknem negyvennel, a KST-tagok száma több mint 2600-zal gyarapodott.

— Hogyan fejlődött hitelezési tevékenységük?

— Lakossági összhitelállományunk tavaly 287,2 millió forinttal emelkedett, melyből több mint 263 millió forint a lakásépítéssel és -értékesítéssel kapcsolatos hosszú lejáratú hitel. Lakossági hitelösszegünk megközelítette a 3 milliárd forintot. Az úgynevezett közép- és rövid lejáratú hitelek év végi állománya 218 millió forint volt, 24 millióval több, mint 1975 végén. Erdemes megemlíteni, hogy tavaly igen nagy volt az érdeklődés az áruvásárlási hitelekre, azon belül is az OTP-részletre vásárolt bútorok száma és mennyisége emelkedett számottevően. Kedvező volt, hogy a kereskedelem az év második felében a tartós fogyasztási cikkek széles skálájában indított különböző kedvezményes akciókat, s ezzel ugyancsak fokozta a vásárlási kedvet. A jelentkező igényeket ki tudtuk elégíteni, s a cikklistán szereplő árukra a hitelösszeget biztosítani tudtuk a vásárlóknak. Az év folyamán például 4,4 millió forint kedvezményes áruvásárlási hitelt folyósítottunk 224 fiatal részére. Ebből 3,4 millió forintot családalapító fiatalok, 1 millió forintot pedig az ifjúsági takarékbetéttel rendelkezők kaptak. Megélték a mezőgazdasági termelési hitelek iránti kereslet is, így az év végére itt is jelentős állománynövekedést érthetünk el.

A személyi hiteleknél évek óta problémáink vannak. A lakosság igényeit — annak ellenére, hogy a hitelállomány ezen részét is emeltük — tavaly sem tudtuk maradéktalanul kielégíteni. A korábbi esztendőkhöz képest mostanában az igénylők száma és az igényelt kölcsönösszeg jelentősen megnövekedett. Eppen ezért kényszerültünk arra, hogy tavaly egész évben következetesen selektív hitelpolitikát folytassunk. Elsősorban azokat a hitelkérdéseket elégítettük ki, amelyek a lakásproblémák megoldásával voltak kapcsolatosak, illetve a családok szociális helyzetéből adódóan jelentkezők.

— Mit mutat az ingatlanforgalmazásról, a lakásépítésről készült statisztika?

— Az év folyamán 304 tanácsi házhelyet adtunk el, csaknem 6 millió forint értékben. Eladatlan házhelyeink száma 687. A még több telek biztosítására a megye különböző területein az OTP által kialakított, úgynevezett nortrotelkeket bocsátunk az építetők rendelkezésére. Debrecenben például 113 ilyen telek kialakítása áll be-

fejezés előtt. Berettyóújfaluban 303, Püspökudvarhelyen pedig 52 telek kialakítása fejeződött be. Balmazújvárosban 70, Hajdúböszörményben 34 telek kialakítása folyik. Az év folyamán 23 nortrotelket adtunk el. Értékesítésre jelenleg 280 telek vár. Itt említem meg: tavaly 206 családi lakóház vásárlásához nyújtottunk kölcsönt, csaknem 4 millió forint értékben.

A lakásépítésről: 1976-ban tanácsi célcsoportos lakásérték 1398 lakás épült fel az OTP finanszírozásában. Ugyanakkor magánlakás-építés keretében 2262 lakás építését irányítottuk elő. A tervet túlteljesítettük. OTP-beruházásban 543, lakásépítő szövetkezeti úton 158, magán- és egyéb szervezésben 119, családi házként 1621, összesen tehát 2441 lakás épült fel. Jó tapasztalatként mondhatom el, hogy az OTP-beruházású lakásépítésekkel a terület előkészítésében és a szanálásban nem mutatkoztak problémák. Debrecenben az építőipari kapacitás is kielégítő. Gondok vannak viszont a vidéki építkezések beindításánál. Az építőipari szövetkezetek az előzetes megállapodás ellenére sem tudták beindítani a tervezett munkák egy részét. Ugyanakkor a már folyamatban levő építkezések üteménél is sokszor találtunk kifogásolnivalót. A társasház-építkezéseknél a korszerű technológia lett uralkodó. A tavaly elkészült 543 lakásból már mindössze hat épült hagyományos technológiával.

Itt kell beszélni a lakáshitelezésről is. Az év folyamán 132 lakásépítő szövetkezeti kérelem érkezett hozzánk, s abból 119 kérelemre 22,7 millió forint hitelt engedélyeztünk. A magán- és egyéb szervezésben épülő lakásokhoz 6,9, 1718 családiház-építési kérelemre pedig összesen 180 millió forint hitelt engedélyeztünk. Helyreállításra, tartozásra, illetve korszerűsítésre 1976-ban 973 kölcsönt engedélyeztünk 32 millió forint összegben, 44 százalékkal többet, mint 1975-ben. A lakásépítéshez és -értékesítéshez kapcsolódóan 1057 építkezéshez, illetve lakásvásárláshoz 56,5 millió forint szociálpolitikai kedvezményt nyújtottunk. A saját beruházású társasházakhoz 77, a tanácsi értékesítésű lakásokhoz pedig 83 millió forint hitelt folyósítottunk. Mindent egybevéve a lakásépítési és -értékesítési hiteleink év végi összege megközelítette az 1,2 milliárd forintot.

1976 eredményeihez tartozik még, hogy kedvezően fejlődött valuta-deviza üzletágunk is. Vételi és eladási forgalmunk meghaladta a 40 milliót, s az emelkedés elsősorban a rubelálszámolású valutáknál jelentkezett. Feladatunk tovább bővült, mivel átvettük a Magyar Nemzeti Banktól az idegenforgalmi szervek beváltotta fix címletű nyugati csekkek inkasszóját. Tovább emelkedett a deviza-betétállományunk elhelyezett összeg nagysága is. Az év folyamán 436 ezer forintos állománynövekedést értünk el, így év végi devizaállományunk összege meghaladta az 1,7 millió forintot. Túlteljesítettük tofó-lottó tervünket is, méghozzá csaknem 20 százalékkal. Tavaly összesen 26 millió 147 ezer tofó- és lottószelvényt, valamint több mint 1 millió borítékos sorsjegyet értékesítettünk.

— Milyen feladatokat tűztek ki célul 1977-re?

— A tavalyi esztendőhöz képest az idén nagyobb feladatot vár a takarékpénztár, elsősorban azért, hogy a lakosság igényeit a népgazdaság lehetőségeinek figyelembevételével minél kedvezőbben tudjuk kielégíteni. Konkrétan terveinkről: a lakossági takarékbetéteknél 440 millió forintos növekedést szeretnénk elérni, s ez annyit jelent, hogy az év végére megközelítjük a 4,2 milliárd forintos betétállományt. Az ifjúsági betétállomány emelkedésének tervszáma 1600. A lakossági hitelösszegének növelését 342 millió forintban határoztuk meg. Ezen belül 326 millió lesz a hosszú, 16 millió forint pedig a közép- és rövid lejáratú hitel összege. A fogyasztási hitelek állományemlékedése 6 millió forint. Ebből a személyi hitelekre az összeg fele jut majd. A termelési hiteleknek 10 millió forint növekedést várunk, mely összegből 5,4 millió forinttal a népgazdaságilag igen fontos háztáji és kiskertgazdaságok fejlesztését szeretnénk támogatni.

Végezetül pedig: megyénk 1977. évi lakásépítési terve 4860 lakás. Ebből állami lakás 1690, magánlakás pedig 3170 lesz — válaszolta a Napló kérdéseire Boros József, az OTP megyei igazgatója.

— Köszönjük a tájékoztatást.

Román Dénes

Jelenleg negyven darab szovjet gyártmányú SZK-5-ös kombajn vár vevőre a telepen

Növekszik a mezőgazdasági gépek választéka

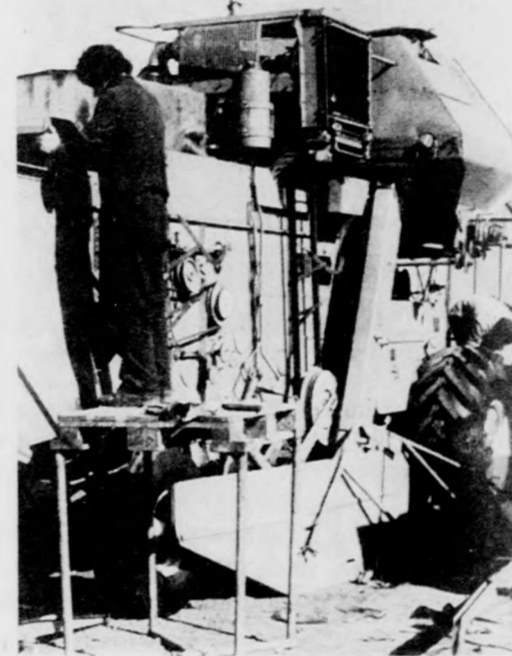
Öt szocialista országból érkeznek az AGROKOR debreceni raktárába a mezőgazdasági erő- és munkagépek. Ezenkívül több tőke ország szállít alkatrészt, hogy biztosítsa legyen a zavartalan munka a föld-

ken. Ebben az esztendőben az elmúlt évhez viszonyítva nőtt a rendelkezésre álló készlet és választék, így előreláthatólag az igény kielégítő, a választék megfelelő lesz.

(Fotó: Kalmár István)

Szerelik az AGROKOR dolgozói a kombajnok vágószerveit

Kicsomagolás után eladásra készítik elő a gépeket

Idén 380 darab MTZ-80-as traktor érkezik a megyébe

NDK gyártmányú E-301-es önjáró száraztakarmányt betakarító gép várja a vevőket

Kardalos

Vonások

Ünnepi évet jegyez debreceni operatársul operakedvelői számára évvel ezelőtti szervező „operaszeg” Debrecen

Az ünnep emlékeztet nyilván megvilágítja az énekeseket, karmezőket, akik a legszűkebb hazánk operafellendítéséért, bizony vednek majd a siker negyedszázad sok jele azt is biztosra vehetjük nekár és kórus érdem emlékeztetnek.

Az operát, mint művészetet, a nagy döntő módon be egy-egy zseniális operadukciója néha függően különösen gépi világ teljes élményt mind nyújtja. A teljes művésztény, szervező csak az utólagos elemle bonctani vizsgálata egymástól funkcionáltozó „organizmusokat” egy bonyolult jelenet „nem vág be”, vagy téveszt, a legjobb előzarabb énekes is őss.

Nem érdektelen tekedni kissé közelebb pontosabban szövegtagjával. Vasvári mondják róla, ő a talam leghűségesebb szik bizonyítani, hogy ber elsején lépett a ház kötelekébe, s azó nélkül erőssége a s naks.

Érdekel mindene lesz valaki kardalos Géza eredeti foglalkozáspaten dolgozott a szerette a mesterségszeretett énekelni hogy tanulni fog. A kolába járt három é számú zeneiskola egy szép napon me operaházban. Kérdekedve Debrecenben mőség lenne rá. M dorogi születésű, v Tamás 1955-ben sz első színházi énekkvári Géza emlékez férfi és 15 női tagot munkába kezdtek, p ták a repertoárt, a nileg is foglalkoztak kevésbé együtt marasaság, 1971-ben az változás történt, a

K Ö N Y V

Különös, ritka é tartunk kezünkben: oly sokféle, hogy sorhéz. A jelenség még ritkább, ha megmond mesekönyvről van szzen pontosak legyüadó Bölcs bagoly so jelenő, „8 éven felött kötetéről. Amib az a furcsa, hogy állítású mesekönyv dából, ez az utóbbi természetesebbé vál

A kötet témája a mat nyújthatott v valamiféle turisztika mi — tehát igen s dukált értékeket felvany szülessék. S h leletet egy mindenki mindenki számára nulságos könyv: iga tobagyról!

Persze: költő írta fajta biztosíték arrban, hangvételében szokványos az írás, aki otthon van ez nek hazája ez a v „keleti széle”, s al nem a romantiku mozdul, ha a Horto tik előtte. Akkor se múltját kutatja: idé írta lelkes tájrajzot, zést, melyet a szaba látlán szárnyalást j talan pusztá látvány vált — de pontos f tani, településtörté felkínál az olvasókn

Az emelkedett fantázia és az ok helytörténeti, nép

Kardalos a tenor prím szőlől

Vonások Vasvári Géza portréjához

Ünnepi évet jegyez a naptár a debreceni operatársulat és a város operakedvelői számára: huszonöt évvel ezelőtt szerveződött az önálló „operarészleg” Debrecenben.

Az ünnep emlékező reflektorai nyilván megvilágítják majd azokat az énekeseket, karmestereket, rendezőket, akik a legtöbbet tették szűkebb hazánk operakultúrájának fellendítéséért, bizonyára meglevenedik majd a sikereiben gazdag negyedszázad sok jeles epizódja, és azt is biztosra vehetjük, hogy a zenekar és kórus érdemeiről is megemlékeznek.

Az operát, mint minden kollektív művészetet, a nagy egyéniségek döntő módon befolyásolhatják. Egy-egy zseniális operaelemek producer-producója néha független életet él, különösen gépi világunkban. Am a teljes élményt mindig a teljes mű nyújtja. A teljes mű: kollektív teljesítmény, szerves együttműködés, csak az utólagos elemzés, mint afféle bonctani vizsgálat, választhat el egymástól funkcionálisan összerakott „organizmusokat”. Ha például egy bonyolult jelenetben a kórus „nem vág be”, vagy késik, ütemet téveszt, a legjobb előadás, a legparazabb énekes is összeomolhat.

Nem érdekelten tehát megismerkedni kissé közelebről a kórusal, pontosabban szólva a kórus egyik tagjával, Vasvári Gézával. Azt mondták róla, ő a tenor prím szólam leghűségesebb tagja. Ezt lát-szik bizonyítani, hogy 1954. december elején lépett a Csokonai Színház kötelekébe, s azóta megszakítás nélkül erőssége a színház kórusának.

Érdekel mindenekelőtt, hogyan lesz valaki kardalos. Nos, Vasvári Géza eredeti foglalkozása: pék. Budapestben dolgozott a szakmájában, szerette a mesterségét, de nagyon szeretett énekelni is. Elhatározta, hogy tanulni fog. A Fodor-zeneiskolába járt három évig (ma az 1. számú zeneiskola Budapestben) s egy szép napon meghallgatták az operaházban. Kérdezték, volna-e kedve Debrecenbe menni, mert ott szükség lenne rá. Minthogy hajdudorogi születésű, volt kedve. Blum Tamás 1955-ben szervezte meg az első színházi énekkart, amely Vasvári Géza emlékezte szerint 12 férfi és 15 női tagot számlált. Nagy munkába kezdtek, próbáltak, tanulták a repertoárt, a tagokkal egyénileg is foglalkoztak. 1971-ig többékevésbé együtt maradt az első társaság, 1971-ben azonban rengeteg változás történt, a régiak addigra

egy-két kivételtől eltekintve kicserélődtek.

Bizony, nem könnyű a kardalosok élete. Nem számítanak művészeknek, a felvételnél nincs kötelező előképzettség előírva, aki megfelel, azt felveszik. Am aki nem tanult énekelni, az „nem él meg”, mert a követelmények viszont igen magasak. A kötelező fellépési számuk évente 180, ami a gyakorlat nyelvére lefordítva annyit jelent, hogy szezonkezdestől évadzárásig csaknem minden este színpadon kell lenniük, igen sokszor vidéken. Nem művészek a besorolás szerint, de ugyanúgy maszkirozniuk kell, mint a művészeknek, a hangjukat ugyanúgy „karban kell tartaniuk”, tehát egész nap az előadásra kell készülniük, s a szólamát mindenkinek önállóan kell megtanulnia. Ezen a pályán csak az marad meg, aki szereti — hangoztatja többször is Vasvári Géza. — Akik az ötvenes években kezdtek, azok jobban szerették a színházat — úgy véli. A fiatalabbak közül már sokan elmentek nota-vagy táncdalénekesnek, s az utánpótlást sem látja megnyugtatónak. (Nem a mostani, az eljövendő kollégák miatt aggódik.)

Vasvári Géza még Rubányi Vilmostól hallotta, hogy amit lekottáz a zenész, az énekes, azt már félig meg is tanulta. Ő ennek a módszernek a híve. Hogy bizonyítsa, előveszi a legfrissebb kottásfüzetét: a Hovanscsina kórusbetéteit tartalmazza. Ugy mondja, hang után könnyebben tanul, mint hangszer segítségével. Minden kórusbetétet pontosan megtanul, ezt is Rubányi mestertől sajátította el: a kardalosnak úgy kell készülnie a kóruszámokkal, mintha az előadás színpadon énekelne. Vasvári Gézának nincs kedve zeneszerzője, nincs kedve operája, kóruszámára, ötven opera és húsz operett van a repertoárján, ezeknek a műveknek a kóruszámait kis gyakorlással bármikor énekelni, nem egynek a teljes énekes anyagát is tudja.

Arra a kérdésre, hogy melyek a legnehezebb feladatok, azt a választ kapom, hogy a kényes bevágásokkal „megspékelt” operák. Például a Hovanscsina vagy a Tannhäuser. Az önálló kóruszámok sokkal kevesebb energiát követelnek, a közönség mégis inkább ezeket szokta megtapsolni. A taps persze ekkor is jölesik... Nehezíti továbbá a kardalosok helyzetét, hogy gyakorta a színpadi mozgás közben énekelnek. Állva könnyebb énekel-

ni — mondja Vasvári Géza a podiuménekkarokra célozva.

Egyre kevesebb azoknak az énekeseknek a száma a színházi körusban, akik magánénekesek szeretnének lenni. (Igaz, erre nemrég is volt példa, s a színház magánénekesinek legalább fele énekkarban kezdte pályáját.) Ma más a helyzet, egyre kevesebb könnyebb éneket vagy zenét tanulni mint egykor, hamarabb „sínre kerülnek” az embernek, másrészt az is igaz, hogy ma-napság magánúton éneket tanulni igen drága mulatság, azt egy kórus-tag nem engedheti meg magának... Vasvári Gézában ebben az évadban az a megtiszteltetés érte, hogy a Gianni Schicchi című egyfelvonásos operában Pinellino szerepét játssza. Ez nem az első szerepe volt, Sándor József barátjával és kollégájával többször játszottak „ikszerepeket”, még prózai művekben is.

Mindezek után azt a kérdést tettem fel, megbecsüli-e a kórustagokat a színház. A válasz meglepető, még inkább néhány dokumentum, amit Vasvári Géza meglepetésem eloslátására vett elő. Ezek a dokumentumok arról tanúskodnak, hogy az évek során, az ötvenes évek végétől egészen a legutóbbi hónapokig, a kórus gyakran keveredett a színház vezetőivel vitába, s a színház vezetői általában nemmel választották, ha a kórus a maga szempontjából a kedvezőbb elbírálás lehetőségét kérte.

— Február 2-án kórusértekezlet volt, hosszú évek után az első. Azon ígéretet kaptunk, hogy a még vitás kérdéseket is rendezik — mondja a legrégebbi kórustag bizakodva. S olyannyira megkönnyebbült, hogy az éneklési technikáról tartott kis előadását „bemutatóval” tetézi.

B. E.

Álmosdon a helyzet változatlan

BESZÉLGETÉS AZ ISKOLÁRÓL

Rége jártam Álmosdon, az álmosdi iskolában, de a jelek szerint semmit se mulasztottam. Vagyis az elmúlt években nem változott lényegesen a helyzet az iskola körül: ugyanazok a feszítő gondok mutatkoznak most is, mint néhány évvel ezelőtt. A változás legfeljebb csak annyi, hogy időközben megcsappant a 2300 lelkes község gyermeklétszáma, jelenleg 270-en látogatják az iskolát. Igaz, az iskola vezetői azzal számolnak, hogy vége szakad most már a gyermeklétszám folytonos csökkenésének, s ezt a termelőszyvetkezet megerősödésével magyarázzák. Tudniillik lelassult, megállt az elvándorlás a községből.

Takács László igazgatót kérem, adjon képet az iskola helyzetéről. Az igazgatóról tudni kell, hogy tíz éve áll az iskola élén, és a 18. évet tölti Álmosdon. A főiskola elvégzése után mindjárt Álmosdra került. A szomszédos Vámospércs szülőtte, szívesen jött ide, s mint mondja, ma sem bánta meg a döntését. Halk, megfontolt, de határozott ember. Az iskola szétszórtsága azonban olyan mérvű, hogy előbb gondolkodnia kell a válaszon.

— Három, egymástól kisebb-nagyobb távolságra levő épületben folyik a tanítás — mondja —, s külön helyen van a tornaterem, a gyakorlati terem és a napközi is. A nevelők tehát a község hat különböző pontján dolgoznak, a legnagyobb távolság épület és épület között körülbelül egy kilométer. Minthogy a felső tagozatosokat nem tudjuk egy épületben elhelyezni, nálunk az órarendszerkesztés külön tudomány. Hasonlóképpen a naposbeosztás is. Azt hiszem, ennek a helyzetnek a hátrányait nem szükséges esetlenül felszámolni, nem tudunk szaktantermeket sem kialakítani, mert váltott tanítás folyik, alsóok, felsőok közösen járnak egy-egy osztályterembe. Tizenkét osztályunk van, s csak két tanteremben nincs váltás, de az úttörő-foglalkozásoknak, a szerepróbnak stb is helyt kell adnunk. Legalább két tanterem égetően szükséges, persze a gondokat ez sem oldaná meg végleg. Új iskola kellene, de nem tudom, mikor számíthatunk rá. A közeljövőben semmiképpen. Pedig a szétszórtság minden erőfeszítésünk ellenére befolyásolja a munkát, hátráltatja az egységes nevelési szemlélet kialakítását.

— Hogy áll a tantestület? Bevan-e töltve minden állás?

— Huszonnégy álláshelyünk van, a napközit és az óvodát is beszámítva. Az állások be vannak töltve, persze úgy, hogy a testületnek ke-reken egyharmada, nyolc nevelő, képesítés nélküli. Valamennyien tanulnak, közülük hárman már a nyáron végeznek. Most tehát viszonylag nem állunk rosszul. Elmondanám azonban, hogy szinte nincs olyan

Ady-kiállítás

„Új vizeken járok” címmel kiállítás nyílt a Petőfi Irodalmi Múzeumban Ady Endre születésének 100. évfordulója alkalmából. Képzőművész Borbás Tibor Fiákeres Ady című művét ábrázolja. (MTI-fotó: Molnár Edit felvétele — KS)

Cs. Nagy Iboyla

Bakó Endre

KÖNYVJELZŐ

Amiről a puszta mesél

Kiss Tamás és Berki Viola könyvéről

Különös, ritka értékű könyvet tartunk kezünkben: értéke annyi és oly sokféle, hogy sorba venni is nehéz. A jelenség még különösebb és ritkább, ha megdöbbenünk: „csupán” mesekönyvről van szó. Hogy egészen pontosak legyünk: a Móra Kiadó Bölcs bagoly sorozatában megjelenő „8 éven felülieknek” ajánlott kötetéről. Amiben persze nem az a furcsa, hogy rangos, szép kiállítású mesekönyv kerül ki a nyomdából, ez az utóbbi években egyre természetesebbé válik.

A kötet témája az, amely alkalmat nyújthatott volna arra, hogy valamiféle turisztikai, idegenforgalmi — tehát igen sajátos, kissé redukált értékeket felmutató — kiadvány szülessék. S helyette megszűlött egy mindenkinek ajánlható, mindenki számára élvezetes és tanulságos könyv: igaz mesék a Hortobágyról!

Persze: költő írta, s ez már egyfajta biztosíték arra, hogy stílusában, hangvételében nem lehet szokványos az írás. S olyan költő, aki otthon van ezen a tájon, akinek hazája ez a vidék, az ország „keleti szélé”, s akinek képzelete nem a romantikus homály felé mozdul, ha a Hortobágy szót kiejti előtte. Akkor sem, ha a puszta múltját kutatja: idézi a Petőfi megírta lelkes tájrajzot, mert érti az érzést, melyet a szabadság és a korlátlan szárnyalást jelképező, határtalan puszták látványa a költőből kivált — de pontos földrajzi, növény-tani, településtörténeti adatokat is felkínál az olvasóknak.

Az emelkedett stílus, a költői fantázia és az okos, mértéktartó helytörténeti, néprajzi, történeti

adatszolgáltatás egymással szép békében levő egysége általános és örömmel tapasztalt jellemzője a könyvnek. Figyeljük csak meg a fejezetcímeket: „Menjünk, vágtsunk kelet felé, nagyszerű látvány következik: a puszta, a Hortobágy” — Petőfi 1847-es útleveleiből való a mondat, s a fejezetet a szerző a látvány leírásának szenteli. S bölcsen: mert bár a Hortobágyról Kiss Tamás számára mindenekelőtt emberi közösségek élettére, „humánizált” táj, tudja, hogy ez a vidék tájegység-látványt is egyedülálló. S amíg erről ír, szabad utat enged a maga poétai képzeletének is. Hogy azután a következő fejezetben — Miért puszta a puszta? — már megbízható anyagutadás kronikásként szóljon a Hortobágyról. Illyés Gyula tágabb hazájáról, Tolnáról, a Kapos mentéről beszélve olyasfélént mond: számára a táj csak akkor értékes, ha ember keze nyomát látja rajta. Kiss Tamás valami hasonló alapállásból szemléli a Hortobágyt: kis könyvében, s ez azért figyelemre méltó, mert a puszták fogalmához a köztudat legfeljebb a pásztorok alakját kapcsolja. Hogy mennyire tévesen, hogy mennyivel több a Hortobágy végtelen, sík mezőnél, kondások, gulyások, csikások szabad tanyájánál, gémesutak mellett legelésző állatok hatalmas csapatánál, hogy mennyivel több ember, életmód, életforma, kultúra otthona és megteremtője ez a táj: bizonyítja ez a könyv. A Megszólal a vízi-világ a lápok, mocsarak idejének koráról szól: a madarászok, halászok, pákászok, csikászok azóta már a vizekkel együtt elpusztult mester-ségéről, eszközeikről; a Szép zöldelő mezőben a már ismertebb je-

szágtartásról: de történetiségében megmutatva azt; a Pásztoranyák meséinek arról a művészetéről, amellyel a pásztorok elviselhetőt, sőt széppé tették a rideg életüket, ruházatukról, lakóhelyükről — és a képzelet virágairól, a népművészetéről. Az utolsó fejezet, a Hortobágy egy van a világnak, a kultúr-tájról szól: arról, hogyan használja ki az ember, minden időben, minden körülmények között a táj adottságait és lehetőségeit.

Emberlakta helyről tehát — minden fejezeten.

Kiss Tamás megtalálja, mert keresi, bármily korról szól is, a táj és az ember közötti, életfontosságú kapcsolat jeleit, jegyeit, tüneteit — s eredményét, következményét is. Könyvének legszebb erénye ez: az Amiről a puszta mesél emberköz-pontú alkotás.

Tudja ezt Berki Viola is: leg-alábbis sejtette, amikor a kötet illusztrációját elkészítette. Képei nem fanáziaképek: pontosan annyi bennük a reális, amennyi realitást a szöveg megkíván, s annyira stilizáltak, amennyire Berki Viola a mesékkel, a gyermeki látásmóddal rokonságot vállaló képzeletvilága, s a szöveg stílusa is igényel, nélkülözhetetlenül tesz. Színvilága is hasonlóan árnyalt: ha kívánatos, hűs-séggel tükrözi a szürkhímsz színeit, ha lehet, a mesék kék lovait vág-tattatja rajzaiban.

Az író és az illusztráló egyenrangú teljesítményének, a két művész azonos értékű munkájának foglalat-a a könyv: sajátos jelentőségét ez a ritka összhang is növeli.

kolléga, aki a főiskoláról jött volna ide, oklevélet, képesítést mindenki úgy szerzte, hogy képesítés nélkül kezdett tanítani. Ennek nemcsak a gyerekek vallják kárát addig, amíg a nevelő nem tesz szert egy bizonyos mértékű gyakorlatra, hanem az iskola is megéri. A helyettesítések, az útiköltségek olykor magasra rúgnak. De ez a gyakorlat, ezzel kell megbékélni. Talán az új, irányított pályázati rendszer következtében majd javul a helyzet.

— Milyenek a pedagógusok életés munkakörülményei?

— Az a tény, hogy tizenhét éve dolgozom a községben, talán amellett bizonyít, hogy Álmosdon megbecsülik a nevelőket. Ezt fiatalabb koromtól kezdve éreztem. Vegyük a legfontosabbat, a lakáshelyzetet. Jelenleg nyolc szolgálati lakással rendelkezünk, persze ezek között van egy-két gyengébb minőségű is. Tény azonban, hogy legutóbb azonban tudunk lakást adni az új kollégának. Ha viszont most jönne valaki, nem állna módunkban. A Bagamér—Álmosd nagyközségi közös Tanácsal iskolánknak megfelelő a kapcsolata, a tanács a lehetőségekhez képest támogat bennünket, hiszen közös ügyről van szó. Az éremnek a másik oldala az, hogy a nevelők is szorgalmasan tevékenykednek a község társadalmi életében. Annak idején egy felbomlott, majd kicserélődött együttesel Prepuk János igazgató kezdte a munkát, ő tevékeny ember volt, tudta lelkesíteni a kollégákat, s mi megszoktuk, megtanultuk, hogy a nevelőknek a közéletben is van hivatásuk. Volt, illetve van közöttünk tanácsstag, végrehajtó bizottsági tag, sportfelelős, vöröskeresztes, népfrentos, kultúrházvezető és így tovább.

Ezután a továbbtanulásról, a gyerekek pályaválasztásáról érdeklődöm.

— Hozzánk Debrecen van legközelebb, ezért érthető módon a gyerekek oda orientálódnak, kisebb mértékben Berettyóújfaluba. Ami érdeklődésüket illeti, elmondanám az idej jelentkezési arányokat, ezek a számok az utóbbi évekbe jellemző pályaválasztási szándékokat és szokásokat mutatnak. Huszonnégy nyolcadikosunk közül mindössze ketten nem akarnak továbbtanulni, ketten jelentkeztek gimnáziumba, hatan szakközépiskolába, ketten mezőgazdasági szakmunkásképzőbe, a többiek ipari vagy kereskedelmi szakmunkásképzőbe szeretnének járni. A tapasztalatok azt mutatják, hogy gyerekeink megállják a helyüket, ritkán csalódnak bennük.

Szóba került az álmosdi olvasótábor is.

— Három tábor szerveztünk eddig — tájékoztat Takács László. — 1974-ben volt az első. Az volt a cél, hogy hat nyírségi község negyven tanulóját, hogy úgy mondjam, továbbképzésben részesítsük, hogy a közösségi életre, az olvasás ízeire, az irodalmi művek elemzésére tanítsuk őket. A kezdeményezés a járási hivatal művelődési osztályától indult, s mi szívesen vettük. A munkában meghívott előadók és helyi pedagógusok szottak részt vállalni. Tavaly sikerült a sátor-aljajuhelyi középiskolai kollégiumot is megkapnunk, tehát élményekben nem volt hiány. Ebben az évben is szeretnénk megrendezni a tábor: Ady-évforduló lévén, az ő költészetével akarunk foglalkozni. Ha minden sikerül, az idén dunántúli kirándulást teszünk, Győr lenne a központ.

Végezetül azt kérdeztem Takács Lászlótól, mi köti a községhez? Napjainkban ugyanis ritkaság számba megy, hogy egy pedagógus évtizedeket töltsön ugyanabban a községben. Tudjuk, gyorsabb a mozgás, az életritmus, az ember életében az állomások jönnek és elmaradnak...

— Álmosdnak történelmi levegője van. Bocskai István és Kőlcsey Ferenc szelleme, öröksége itt élő hagyomány. S a mai emberek... En itt vagyok otthon — mondja Takács László.

Tömegsportnap Szoboszlón

Pincérek, iskolások, festők, orvosok, irodai és műszaki dolgozók, munkások vonultak vasárnap kora reggel a Hajdúszoboszlói Mezőgazdasági Szakközépiskolába. A rendezők, a KISZ városi bizottsága és a helyi sportfelügyelő nagyszabású tömegsportnapra hívták a szoboszlókat: jól előkészített pályák, pergő rendezési versenyek várták a résztvevőket, s a sikerről az időjárás is gondoskodott — napsütéses, tavaszi időben került sor a sporttalálkozóra.

A vasárnapi versenyek előmeneként szombaton 26 férfi és 3 női csapat részvételével került sor az összetett honvédelmi lövésversenyre, s 136 indulóval rendezték meg a Honvédelmi Kupa lövészetet. Vasárnap reggel nyolcszázán gyülekeztek a repülőterén kijelölt 1200 méteres lövésversenyre, s legtöbben a futást még egy kis idővel meg is toldották — egyhuzamban tették meg a távot a szomszédos mezőgazdasági szakközépiskolába, a tömegsportversenyek színhelyére.

Kispályás labdarúgásban 15 férfi és 3 női csapat vetélkedik, kézilabdában 10 női és 5 férfi együttes küzd, s közel nyolcvanallan állnak asztalhoz itt, a tornateremben, a pingpongversenyen — mondta Kocsis Sándor, sportfelügyelő.

Eredményeket nem jegyeztünk fel, a győztesek nevét nem öröklítettük meg, hiszen a vasárnapi szoboszlói tömegsportnap sikere éppen az ezernél is több „névtelen” dolgozó sportolása volt...

Debreceni bíró Moszkvában

A férfi kézilabda Kupagyőztesek Európa Kupájában az elődöntő egyik mérkőzését a mai napon rendezik Moszkvában, ahol az Atletico Madrid csapata lesz a vendéglátó ellenfele. A mérkőzésnek ma-

gyar bírái lesznek, az eddigi kupamerkőzéseken közmegelegedésre működött debreceni dr. Fülöp György és fővárosi játékvezető társa, Márki László.

Bartha Andrea (D. Sportiskola) biztosan nyerte a 100 m delfin pillangóúszást (Iklódy János felvétele)

Országos verseny a fedetthben

Az idel úszóévad első nagyobb szabású versenyét az Újpesti Dózsa, a Miskolci VSC, a Szekesfehérvári Sportiskola, a Nyíregyházi Spartacus Petőfi, a DVSC és a rendező D. Sportiskola úszószakosztályai vettek részt, sok versenyzővel. A Tanácsköztársaság megalakulásának évfordulója alkalmából rendezett országos viadalnak a megszokottnál több szurkolója volt, 300-400 néző tekintette meg a nagyérdemű fedett úszóudvarban rendezett küzdelmeket — mondotta a verseny végén dr. Ludmány Gyula, a megyei szövetség elnöke.

Az ünnepi verseny érdekesebb eredményei és a debreceniek helyezései.

Lányok.
100 m delfin pillangó: 1. Bartha (D. Sportiskola) 1:38,5, 2. Fazekas (D. Sportiskola) 1:41,7, 3. 200 m delfin mell: 1. Bartha 3:25, 2. Kiss (D. Sportiskola) 3:25,6, 3. Fazekas 3:34,6, 4. 200 m úttörő mell: 1. Lada (D. Sportiskola) 3:06, 2. Szelekóvszky (D. Sportiskola) 3:16,4, 3. 400 m úttörő vegyes: 2. Lada 3:47,4, 3. 400 m delfin vegyes váltó: 1. D. Sportiskola I. (Nagy, Ács, Czinepe, Szűcs) 6:12,6.

Füők.
100 m béka mell: 1. Blatniczy (D. Sportiskola) 1:49,6, 2. Jankó (D. Sportiskola) 1:53,5, 3. Ács (D. Sportiskola) 1:55, 4. 200 m béka hát: 1. Ács 3:33,4, 2. Bedő (D. Sportiskola) 3:36,2, 3. Jankó 3:43,3, 4. 200 m delfin mell: 2. Ács 3:22,3, 3. Nagy I. (D. Sportiskola) 3:22,3, 4. 200 m delfin hát: 2. Szűcs (D. Sportiskola) 2:55,9, 3. 100 m gyermek mell: 1. Varga (D. Sportiskola) 1:16,3, 2. Kovács (D. Sportiskola) 1:17,2, 3. 200 m gyermek hát: 1. Varga 2:31, 2. 100 m serdülő mell: 1. Mechler F. (DVSC) 1:22,2, 2. 200 m úttörő mell: 1. Lada (D. Sportiskola) 3:06, 2. Szelekóvszky (D. Sportiskola) 3:16,4, 3. 400 m úttörő vegyes: 2. Lada 3:47,4, 3. 400 m delfin vegyes váltó: 1. D. Sportiskola I. (Nagy, Ács, Czinepe, Szűcs) 6:12,6.

Tájékozási futás

Hét kategóriában ötvenöt versenyző részvételével a nagycseréi erdőben rendezték meg a debreceni tájékozási futók városi csapatbajnokságát.

Férfiak. Serdülők: 1. D. Műanyaggyár (Szabó, Fekete, Takács), 2. Ifjúágiak: 1. Gépipari (Kerecseny, Szabó, Fábán), 2. D. Műanyaggyár, 3. Református Gimnázium, 4. Juniorok: 1. Gépipari (Kupa, Kovács), 2. Felöltöttek: 1. D. Műanyaggyár (Virág, Tóth, Kocsis).

Nők. Ifjúágiak: 1. Református Gimnázium (Tarr, Papp, Ábrahám), 2. Juniorok: 1. Gépipari (Fehér, Lovas), 2. Felöltöttek: 1. DEAC (Török, Simon, Arvai).

DVSC—Hajdúszoboszló 3:2 (2:0)

Szerdán délután játszották le Debrecenben, a Vagóhid utcai sporttelepen, kétszáz nézővel, a 45. percben Lipók húsz méterrel ért el gólt, de szünet után veszélyesebb volt a Bocskai, amelynek sok helyzete is akadt. A 74. percben Peczli javított, kezdés után Szolga egyenlített, majd a 79. percben Maczkó két lépéssel rúgta a labdát az üres kapuba. A gól után Fodor megsérült és végleg elhagyta a játékteret.

FELHÍVÁS

A Hajdú-Bihar megyei Labdarúgó Szövetség közli, hogy a március 27-i bajnoki forduló délutáni mérkőzéseinek a legkésőbbi kezdési időpontja két óra. A változás oka televízió közvetítések a Spanyolország—Magyarország nemzetek közti válogatott labdarúgó-mérkőzés, s a szurkolók így a megyei és a spanyol-magyar mérkőzéseket egyaránt megnézhetik. A megyei szövetség által kiküldött előzetes értesítéseket az egyesületek tekinték semmissnek.

Ma délután is lesznek labdarúgó-mérkőzések a megyében. Az országos főiskolai bajnokság során az egyetemi sporttelepen három órától játszzák le az Orvostudományi Egyetem—Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola találkozó (játékvezető: Makó).

A Felsőzsolcasi Napló Kupa mai elődöntőjének két mérkőzését is három órától bonyolítják le. A párosítás: Létavértes—Polgár (Hegedűs) és Monostorpályi—Balmazújváros (Mészáros).

Nagy Klára átlövésből szerez gólt a Közúti együttesnek

KÉZILABDA

Ismét az MNK-ért

Megkezdődtek a kézilabda Magyar Népköztársasági Kupa 1977. évi küzdelmei. A nők versenyére 15, a férfiakéra 14 hajdú-bihari együttes nevezett: a D. Dózsa női csapata a második fordulóban kapcsolódik be a küzdelmekbe. A D. Dózsa és a DMTE férfi együttese pedig később rajtol az MNK-ban. Az első forduló eredményei (dől betűvel irt csapatok jutottak a következő fordulóra).

Nők.
D. MEDICOR—Püspökladányi Mező Tsz 12—11, D. Vámospercs—Nyíradony 29—21, D. Spartacus—Balmazújváros 18—18.

Vörös Csillag 19—15, D. BIOGAL—Hajdúsámson 11—9, Berettyóújfalui SE—Bojt 13—7, D. Kinizsi—Hajdúszoboszlói Bocskai 14—6, DVSC—Balmazújvárosi Lenin Tsz 21—7. A második forduló nyolcadik résztvevője a D. Dózsa.

Férfiak.
D. BIOGAL—Hajdúsámson 30—19, Hajdúszoboszlói Gázláng—Derecskei Spartacus 16—15, D. MEDICOR—Püspökladányi MÁV Egyetértés 29—22, BUSE—Bojt 28—21, Vámospercs—Nyíradony 29—21, D. Spartacus—Balmazújváros 18—18.

ISKOLAI SPORT

Mezeiztek a kisdobosok és úttörők

A forradalmi ifjúsági napok és a KISZ fennállásának huszadi évfordulója tiszteletére kisdobosok és úttörők részvételével mezei futásban megyei versenyt rendeztek Debrecenben, ahol a városok, járásek legjobbjai — 230 fő — álltak rajthoz. Az egyéni és csapatverseny eredményei.

Lányok.
Kisdobosok. Egyéni: 1. Tolvaj Ildikó (Lilla tér), 2. Kovács (Lilla tér), 3. Sörös (Hajdúsámson). Csapatban: 1. Debrecen 23, 2. Debreceni járás 26, 3. Derecskei járás 69 pont. — Úttörők (5-6 o.): Egyéni: 1. Katona Ilona (Hajdúszoboszló), 2. Lakatos (Hajdúszoboszló), 3. Fazekas (Hajdúszoboszló). Csapatban: 1. Hajdúszoboszló 18, 2. Hajdúszoboszló 26, 3. Debrecen 52. — 7-8. osztályosok. Egyéni: 1. Demeter Éva (Hajdúszoboszló) 48 ponttal.

Füők.
Kisdobosok. Egyéni: 1. Rása Csaba (Hajdúsámson), 2. Kóka (Téglás), 3. Szelezán (Hajdúnánás). Csapatban: 1. debreceni járás 18, 2. Debrecen 42, 3. Hajdúnánás 59. — Úttörők (5-6 o.): Egyéni: 1. Dankó Zsolt (Debrecen), 2. Gönczi (Berettyóújfalui), 3. Kovács (Hajdúszoboszló). Csapatban: 1. Debrecen 44, 2. debreceni járás 51, 3. berettyóújfalui járás 52. — 7-8. osztályosok: 1. Erdős Imre (Hajdúszoboszló), 2. Salánki (Debrecen), 3. Balog (Berettyóújfalui). Csapatban: 1. derecskei járás 38, 2. Hajdúszoboszló 39, 3. Hajdúszoboszló 48 ponttal.

NB I-es labdarúgó-eredmények

Haladás—Ferencváros 2-1 (1-0).
Üllői út, 22 000 néző. Vezette: Lauber. Góllövők: Sebestény (2), illetve Vad.

A Haladás megérdemelten győzött az Üllői úton.

MTK-VM—Dorog 4-1 (1-0).
Hungária körút, 1500 néző. Vezette: Nagy B. Góllövők: Takács (2), Kovács, Koritár, illetve Gabala.

Az MTK-VM jóval több helyzetet biztosan és rutinosabban használt ki.

Zalaegerszegi TE—Dunaújvárosi Kohász 4-0 (2-0).
Zalaegerszeg, 7000 néző. Vezette: Palotai. Góllövők: Bogáti (38. perc), Csepregi (43. perc), Kelemen (53. perc), Csepregi (65. perc). Csak fél óráig volt egyenrangú ellenfél a Dunaújváros, utána már csak az volt kérdéses, hogy hány gólt lő a ZTE.

VIDEOTON—Vasas 3-1 (3-0).
Szekesfehérvár, 20 000 néző. Vezette: Pádár. Góllövők: Tieber, Nagy II., Májér, illetve Váradi (1-esből). Jellemző, hogy a válogatottnak jelölt Mészáros Ilovsky edző a 18. percben lecserelte, annyira indiszponáltan védett. Szünet után a gól negyedóra felhozta a vendégeket, de utána a VIDEOTON magára találva irányította inkább a játékot.

Bp. Honvéd—Békéscsabai Előre Spartacus 2-0 (1-0).

Békéscsaba, 15 000 néző. Vezette: Halász. Góllövők: Kozma (2). A keményebben játszó Honvéd taktikailag jobbnak bizonyult.

Kaposvár—Csepel 3-3 (1-1).
Kaposvár, 8000 néző. Vezette: Kütt. Góllövők: Tural, Karasz, Vellai, illetve Somogyi (2). A hazajáró jó adag szerencsével tudták otthon tartani az egyik pontot.

SZEOL AK—Tatabányai Bányász 2-1 (0-1).
Szeged, 4000 néző. Vezette: Tompa. Góllövők: Kozma II., Hojszák, illetve Arany. A közepes iramú és színvonalú mérkőzésen a SZEOL második félidő lelkesebb játékával megérdemelten szerezte meg a 2 pontot.

Diósgyőr—Salgótarján 2-0 (1-0).
Diósgyőr, 7000 néző. Vezette: Bana. Góllövők: Tatar, Görgei. Az északi rangadót inkább a kiidelem, mint a jó játék jellemezte.

Ú. Dózsa—Rába ETO 2-1 (1-1).
Mogyerói út, 9000 néző. Vezette: Györi. Góllövők: Nagy L. (2), illetve Péntes. A lila-fehéreknek csak nehezen sikerült megszerezniük a győzelmet.

Területi birkózóbajnokság Debrecenben

Az ifjúsági II. korcsoportbeli birkózók területi egyéni bajnokságát — szabadfogásban — Debrecenben bonyolították le. A versenyre hetvenen neveztek, az indulók száma 53 volt. A tíz súlycsoport közül ötben hajdú-bihari fiatalok győztek. A bajnokok (48 kg-tól felfelé): Bíró (Türkeve), Goda (D. Sl.), Ondó (Hajdúszoboszló), Máthé (Hajdúszoboszló), Kuhár (D. Honvéd), Finta (Türkeve), Mészáros (Csepel Autó), Szil gyi (D. Sl.), Karakas (Törökszentmiklós), Papp (Türkeve).

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport	Sportfog.	Rádió	Napló
1. Volán (10)—BVSC (12)	1	x,1	x,2	1
2. SZMTE (5)—Sz. f.-vári MÁV (2)	1	1,2	1,x	1
3. Oroszlány (20)—MÁV DAC (11)	1,x	x,2	1,x	x,2
4. KKFSE (14)—Olabányász (4)	1,x	x,2	1,2	1
5. Gyula (7)—Lehel SC (3)	x,1	x,2	1,x	1
6. Bem SE (13)—Békéscs. TASK (2)	x,1,2	x,2	2	2,x
7. H.-szoboszló (12)—DMTE (2)	2,x	1,2	x,2	x,2
8. B-gyarmat (7)—Kazinbarc. (1)	2,x	2	x,2	2,x
9. Borsodi B. (15)—Ikarus (5)	x,2	x,1	1,x	1
10. Internazionale (3)—Milan (11)	1,x	x,1	1,x	1
11. Napoli (5)—Torino (1)	x,1,2	x	1,x	2,x
12. Perugia (6)—Verona (10)	1	x,1	1	1
13. Roma (7)—Lazio (9)	1,x	1,2	x	x,1
14. Záhony (17)—Gyöngyös (10)	x,1,2	x,2	x	1
15. Láng V. (16)—Szegedi D. (4)	x,2	2,x	1	x
16. Szentcs. (20)—Kiskunhalas (10)	1,1	x,2	1	1

Sport hírek

A kézilabda-utánpótlás biztosítása érdekében villámotnát rendez szombaton és vasárnap a D. Dózsa-pályán a megyei szövetség. A kétnapos küzdelemsorozat a fiúk és a lányok mezőnyében 4-4 serdülő és ifjúsági csapat vesz részt — a mérkőzések szombaton 12, vasárnap reggel 8 órakor kezdődnek.

A debreceni járás labdarúgó-bajnokságának legutóbbi eredményei: Mikepécs—Nyírábrány 8-1, Tiszacsege—Bagamér 2-1, Nagyhegyes—Álmos 3-1, DEAC II.—Nyírmártonfalva 1-0.

Barátságos labdarúgó-mérkőzésen a magyar UEFA-válogatott 2:1 (1:0) arányú győzelmet aratott Portugália ellen. A csapatban a 41. perctől helyet kapott Zavaacki Sándor, a DVSC játékosa is.

MOZI

A MÁSODIK UTCA FOGLYAI (USA, 14), VIG du. 3/4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor Lila akác, Lendvay-bérlő 1-2.

HUNGÁRIA KAMARASZÍNHÁZ
Ma 7-kor Félbehagyott nők, Csontos-bérlő 2.

TV

BUDAPEST, 1. MÚSOR
7.59 Műsorismertetés. 8.00 Idősebbek is elkezdtek... 8.05-12.40 Iskolatév. 13.05-16.25 Iskolatév. 16.43 Műsorismertetés. 16.45 Hírek. 16.50 Egészségünkért. 16.55 Támadás a központi vonat ellen. (Kubai film.) 17.40 Telesport. 18.10 Tévébörze. 18.20 Falujárás. 19.00 Reklám. 19.10 Esti mese. 19.20 Idősebbek is elkezdtek... 19.30 Tv-híradó. 20.00 Clochemerle. (Angol-NSZK tévéfilm.) 21.00 Összefoglaló az NDK-ban tartózkodó magyar párt- és kormánydelegáció tiszteletére rendezett nagygyűlésről. 22.00 A magyar fotográfia története. 22.25 Tv-híradó. 3.

BUDAPEST, 2. MÚSOR
20.00 Műsorismertetés. 20.01-22.20 A halgatag hőgy. (Komedija két részben.) 21.15 Tv-híradó. 2.

BUKAREST
15.35 Orosz nyelvtanítás. 16.25 Riportfilm. 17.30 Orvosi tanácsok. 18.20 A legkisebbeknek. 18.30 Tv-híradó. 19.25 Román színházi est. 21.00 Irodalmi művészek tv-estje. 21.25 Tv-híradó.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MÚSORA

17.00 Műsorismertetés — Hírek — Időjárás. 17.05 Hobbimikrofon. 17.10 Beateablik. Haskó József műsora. 17.35 Táguló látóhatár. Ház-téli zöldségtermesztés. Veress Tibor műsora. 17.50 A bányák és a hajdúszoboszlói parasztkert. Ének. 18.05 Észak-tiszántúli krónika. 18.15 Simányi József operett-felvételeiből. 18.25-18.30 Hírösszefoglaló — Lapszemle — Műsor-előzetes.

KÖZLEMÉNYEK

Aramszünet lesz 1977. március 29-én 12 órától 19 óráig a Dobosina utca, Izso u., Zoltay u., Gyöngyvirág u., Besze János utcákon végig. Hadházi utca páratlan oldalán a Gyöngyvirág utcától a Lugosi utcáig. Hadházi utca páros oldalán a Kőrös utcaig a Besze János utcáig. Kardos utca az 1. számtól a 13. számig. Apafi utcán a Hadházi, a Homok utcától végig. Lugosi utcán a 2. számtól a 14. számig. Vasvári Pál utcán az 1. számtól a 13. számig. Rózsahegy utcán a Lakatanya utcától az Apafi utcáig. Lakatanya utcán a Hadházi utcától a Rózsahegy utcáig. (x)

Aramszünet lesz 1977. március 28-án 7 órától 15 óráig a Kápolnás utcán végig és a Balcsy-Zsilinszky utca páros oldalán a Kápolnás utcától a Tóth Árpád utcáig, valamint a Simonffy utcán a Halköztől a Kápolnás utcáig. (x)

A TITÁSZ V. értesíti a lakosságot, hogy a debreceni József A. utcán épített vasházak transzformátorállomást és a hozzá csatlakozó kábeleket 1977. március 25-én feszültté alá helyezi. Feszültté alá helyezés után a villamos berendezések érintése tilos és halálos! (x)

Aramszünet lesz 1977. március 28-án és 29-én 7 órától 14 óráig hálózatiépítés miatt a banki állatkísérleti telep, az egészségház, az Egyetértés Tsz., a Mézeshegy, a Veker-tés és a Szabótszás körzetében. (x)

A Tisza Cipőgyár debreceni gyára (Hét vezér u. 16.), valamint a Borsodi Szénbányák kutatási és robbantástechnikai osztálya értesíti a Tisza Cipőgyár körzetében lakókat és intézményeket, hogy 1977. március 26-án reggel 6 órakor a gyár területén levő hűtőtorony robbantásos bontását végzi. Kérjük a hűtőtoronyon 100 méteres körzetben belüli lakókat, hogy a fenti napon 5 óra 30 perctől — a robbantást végzők közvetlen irányításával — védett helyen tartózkodjanak (x)

EGY KÖNYV MARGÓJÁRA

Tudomány-áltudomány

A debreceni könyvesboltokban bestsellerként keresik, a Magyarországi Kiadó könyvesboltjában a fő helyen állították ki dr. Beck Mihály akadémikus „Tudomány-áltudomány” című könyvét. A Kossuth Lajos Tudományegyetem fizikai-kémiai tanszékének professzorává tisztelettel megjelölésének kapcsán kerestük fel, s kértük, válaszoljon kérdéseinkre.

— **Professzor úr! Mi az oka annak, hogy az utóbbi időben egyre többen hallgatunk szenzációs kémiai, fizikai felfedezésekről, mágneses csodákról, telepatikus erőkről, s más efféle, a tudomány által egyáltalán nem, vagy nem egyértelműen igazolt hipotézisekről, szenzációkról?**

— Az ember mindig törekedett arra, hogy megismerje a környező világot, a természetet. Kezdetben csak kevés dolgot tudott megmagyarázni, ahogyan ismeretei bővültek, mind több és több részletkérdés, addig elhanyagolt dolog vált hirtelen érdekessé. Az emberi kíváncsiság — a titkok megismerésének vágya párosult azzal, hogy a kutatások eredményei egyre inkább hasznosíthatók lettek. Néhány kíváncsi tudós hivatásából így lassan sok ember foglalkozásává vált a kutatás, sokasodni kezdtek a közlemények. Aki nem volt elég tehetséges, de a felszínre akart maradni, vagy sokat közölt — esetleg egyvalamit sokszor közölt — vagy különféle mesterkedésekkel „szenzációt” csinált.

Az újságok is szenzációs dolgok közlésére törekednek, a két igény talán közösen, a két igény a tudományos folyóiratok színeiben, megfelelő körítéssel találva a nagy magazinok oldalaira kerültek.

— **A szenzációk időnként kacsának bizonyultak. Néha azonban neves tudósok — például Szent-Györgyi Albert — is úgy foglalnak állást, hogy az intézményes tudomány elveti a nagy felfedezéseket és minél hevesebb ellenállásba ütközik valami, annál nagyobb az esélye arra, hogy az természettudományos szenzáció.**

— Nem osztom ezt a nézetet. Az intézményes tudomány idegenkedése az új gondolatoktól részben nem egészen igaz, részben pedig szükséges. Minden kutató szeretne nagyot alkotni, jelentős felfedezéseket tenni. Ez a vágy, a kutató emberi hiúsága vezet a hibákhoz. Másrészt az alapos kritika feltétlenül szükséges. Nagyon komoly következményekkel járna, ha az eddigi alapvető megállapítások helyességét kétségbe vonó elméleteket minden kritika nélkül elfogadná a tudományos közvélemény.

Alapvető dolog: Minél alapvetőbb a felfedezés, annál óvatosabbnak kell lenni a közlésben, illetve annál körültekintőbben kell megvizsgálni az egész felfedezést.

A korai közlés veszélyét legjobban a mágneses monopólus felfedezése mutatja. 1975 augusztusában közölte a Berkeley-i és a houstoni egyetem kutatóinak négytagú csoportja, hogy a mágneses monopólus nyomaira bukkantak. A mintegy 40 ezer méter magasban tartott különleges fotoemulzió talált kozmikus sugárzástól származó nyomok közül az egyiket a mágneses monopólus jelenlétének tulajdonították. Szenzációs volt ez a felfedezés, hiszen az egész kvantumelméletet át kellene dolgozni, ha a mágneses monopólus létét kétséget kizáróan lehetne igazolni.

A kutatók arra a következtetésre jutottak, hogy nincs más magyarázat az észlelt emulziónyom értelmezésére. Ez igen ritka dolog a tudományban, ha egy jelenség értelmezésére csupán egyetlen magyarázat van. Majdnem mindig több variáció közül kell a valószínűket, ezekből pedig a bizonyosat kiválasztani. Ha azonban valaki fel akar valamit fedezni, hajlamos eltekinteni más értelmezési lehetőségektől. Így történt ez a mágneses monopólus esetében is. Kiderült, hogy a számos lehetőség közül a mágneses monopólus létezésére az egyik legvalószínűbb. Ezért mindaddig, míg több és köz-

vetlenebb bizonyítékokat nem találnak a kutatók, a mágneses monopólus létezését nem tekinthetjük bizonyítottnak.

— **A kutatók tehát becsapták önmagukat és a tudományos közvéleményt?**

— Igen. Az öncsalás egy természetes emberi dolog. Minden kutató bizonyos várakozással tekint a kísérletek elé. Nem kicsiny annak esélye, hogy azt észleli, amit szeretne. Ha azonban a jelenség természetéből következően nagyobb a lehetőség a szubjektív megítélésre, az esendő ember hajlamos önmagát becsapni. Általános tapasztalat, hogy ha ilyenkor megindul egy vita, a felfedező kutató a végtelenségig ragaszkodik a saját álláspontjához.

— **Hasonlóan öncsalás lenne a mágneses vizkezelés sok viharral járó ügye is?**

— Igen, de itt több zavaró tényező izgatja a kutatókat. A mágneses jelenségek nagyon régóta foglalkoztatják az embereket, az elektromosság és mágnesség közötti kapcsolat felfedezése alapvető találmányok egész sorának megszületéséhez vezetett. Ilyen például az elmúlt évtizedek legnagyobb jelentőségű szerkezetvizsgáló módszere, a mágneses rezonancia spektroszkópia. A mágneses monopólussal kapcsolatos — előbb említett — balsikerű kutatások is jelzik, sok kérdés kell még megválaszolni. Lehetőség, hogy az újabb eredmények megváltoztatják az anyag szerkezetéről jelenleg vallott nézeteket, de ma már meglehetősen egyértelműen megíthetjük a mágneses és elektromos erőtér anyagokra gyakorolt hatását. Ezért kell hitetlenkedéssel fogadni minden olyan — bizonyítás nélküli — állítást, amely a mágneses vizkezeléssel foglalkozik.

Közismert, hogy a természetes vizek oldott sókat tartalmaznak, amelyek magasabb hőmérséklet hatására kevésbé oldódó vegyületekké alakulnak és kiválnak az edényzet falára. Ez a mechanizmusát tekintve bonyolult folyamat okozza a káznak a kövesedését. A második világháború után a piacon megjelenő mágneses vizkezelő készülékekről azt állították, megakadályozzák ezt a kövesedést.

Ha a mágneses vizkezelés valóban hatásos, akkor az elektromos és mágneses tér és az anyag kölcsönhatására vonatkozó eddigi nézeteinket gyökeresen felül kell vizsgálni, el kell vetni egy évszázad során felgyűlt ismeretanyagot. Ilyen lépés nehéz, de szükséges, ha vannak bizonyítékok. Eddig azonban egyetlen tudományos igényű vizsgálat eredményét sem közölték szakfolyóiratokban. A gyakorlati alkalmazhatósággal kapcsolatban rendkívül ellentmondások az adatok. Az NSZK-beli „Arzellenörző Alapítvány” 1970-ben közölte egy kiterjedt ellenőrző vizsgálat eredményét, ami egyértelműen mutatja, hogy a mágneses készülékek — CEPI, EVIS, SONOSTOR, SOLA és PURATOR teljesen hatástalanok. Jellemző a cikk címe: „A nagy blöff a vízkömentesítő készülékekkel: Milliós szélhámoság”. Vannak olyan tapasztalatok is, melyek szerint a készülék a gyakorlatban bevált. Ezek azzal magyarázhatók, hogy a vízkömentesítő bonyolult folyamat, számos eddigi figyelembe nem vett tényező is szerepet játszhat és a jelenség nem reprodukálható. Ilyenkor könnyen lehet téves oksági következtetésekre jutni.

Az elektromos és mágneses erőtér ugyanis minden anyagra hat. A kérdés az, hogy miben jelentkezik, mennyi ideig tart és milyen mértékű ez a hatás. Amennyire hangsúlyozzák a mágneses kezelés hívei az első megállapítást, any-

nyira elhanyagolják a három kérdés együttes megválaszolását. A mágneses sajátságok mérése egyik legrégebben alkalmazott módszerre a szerkezetvizsgáló kémianak. A vizsgálatokból egyértelműen kiderült, hogy a különböző készülékek kicsiny téreire nem idézhet elő lényeges anyagi változásokat. A mágneses és elektromos vizkezelés hívein a sor, hogy a tudományos értékelésre alkalmas kísérleti anyagot összegyűjtsek.

— **Tudommal Önt perbe is fogták egy ilyen eljárásról szóló könyv bírálata kapcsán. Mi ennek a pernek az eredménye?**

— A Magyar Kémiai Folyóirat felkérésére írtam bírálatot Pados István fizikus „Folyadékok elektromos kezelése” című könyvéről. Állítottam és ma is állítom, hogy nagy hiba volt azt a könyvet kiadni. A bírálat a Magyar Kémiai Folyóirat 1975. januári számában jelent meg. Néhány hónappal később a szerző válaszára viszontválaszt adtam.

A könyv szerzője ezzel nem tekintette lezártnak az ügyet és saját útján elkövetett rágalmazásért feljelentést tett. Első fokán a pesti kerületi bíróság az eljárást büncselekmény hiányában megszüntette és Pados Istvánt a költségek megfizetésére kötelezte. Fellebbezése után a Fővárosi Bíróság azt az ítéletet megsemmisítette és utasította az első fokú bíróságot új eljárás lefolytatására. Ez megtörtént, az ismételt eljárást követően figyelmeztetést kaptam. Én fellebbeztem, kértem ártatlanságom megállapítását.

1976 áprilisában a budapesti Fővárosi Bíróság jóváhagyta az első fokú bíróság végzését. A Legfelsőbb Bíróság elnökének törvényességi óvása folytán a Legfelsőbb Bíróság az eddigi végzéseket hatályon kívül helyezte, és büncselekmény hiánya miatt felmentett.

— **Könyvében olvashatunk a tudományban elég ritkán előforduló szándékos csalásokról, de Dániel sokszorosan leleplezett koholmányairól, valamint az állítólagos Földön kívüli intelligens lényekkel beszélgető Uri Geller üzeméről is. Ön rávilágít az áltudomány „jövendelműzésére”, arra, hogy ez egyeseknek jó üzlet. Van-e használata társadalomnak az áltudomány létezéséből, s mit kell tennünk terjedése ellen?**

— Mint minden rosszban, az áltudományban is van valamennyi jó. Az áltudomány egy olyan görbe tükör, amelyben a kutatók módszertani és a kutató jellembeli hibái felgyülvén és kissé eltorzítva jelennek meg. Az áltudománnyal való foglalkozás segíthet a valódi kutatás hibáinak kiküszöbölésében, és fokozza az egészséges kritikai szellemet.

A károk is világosan láthatók. Az áltudomány alássa a természetről kialakult képünket, segíti a tudományellenes nézetek terjedését, továbbá használhatatlan eljárások, mit sem érő „gyógyszerek” alkalmazásához vezet.

Hiábavaló lenne azonban adminisztratív intézkedésekkel küzdelmet kezdeni az áltudomány ellen. A kutatók és az újságírók összefogására van szükség ahhoz, hogy a szenzáció helyett a tisztességes, megfontolt, valóságú tájékoztatás terjedjen el. Az elhallgatás vagy ledorongolás nagyon veszélyes, mert felkelti az érdeklődést és meg nem érdemelt töviskoszorút fon az áltudós fejére. Tudom, hogy nehéz összeegyeztetni az érdekeség igényét az igazságra való törekvéssel, de meg kell tenni. Az igazság sokkal érdekesebb.

— **Köszönöm az interjút!**

Hajdú István

HÍREK

1977. március 24., csütörtök

Gábor napja
A Nap kél 5.40
nyugszik 18.02 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS csütörtök estig: Elsősorban a Dunántúlon időnként megnövekszik a felhőzet, máshol derült idő várható. Eső nem valószínű. A délkeleti, déli szél a nappali órákban többfelé megélénkül, a Dunántúlon ismét lesznek erős szellők. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 17–22 fok között. (MTI)

BARÁTSÁGVONAT. Hazánk felszabadulása évfordulóján, március 28-tól április 7-ig szovjet barátságvonat utasait látja vendégül az Express Ifjúsági és Diakutazási Iroda. A fiatalok valamennyien munkaverseny győztesei: jutalomként tőltenek tíz napot hazánkban. Három napot ebből Debrecenben, majd Hajdúszoboszólóra kirándulnak, s ellátogatnak Budapestre is. Ebben az időben 330 magyar fiatal utazik a Szovjetunióba a Moszkva—Kijev—Lvov útvonalon.

BÁBSZÍNHÁZ. Március 25-én délután 14 órai kezdettel Hajdúszörményben lép fel a debreceni Ludas Matyi bábszínház. A városi művelődési ház nagytermében a Menyhért, a császár című bábjátékot mutatják be.

KERTBARÁTKÖR! A postakerti kertbarátok tagjai március 25-én délután 18 órakor a Szechenyi utca 63. szám alatti párházban tartják soron következő foglalkozásukat. Az összejövetelen dr. Géczy László adjunktus a gyümölcsfák rügyfakadásakor növényvédelmi problémáiról, jellemzőiről tart előadást.

PULYKÁK EXPORTJA. Az elmúlt északon két és fél millió forint értékű pulykát adott át felnevelésre a társ gazdaságoknak a nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezet. A pulykák 91,6 százaléka exportképes súlyt, tehát általában négy-öt kilogrammot ért el.

A TISZA TAVASZI ÁRADÁSA következtében víz alá kerültek azok a területek is, ahol évtizedek óta nagy tömegben tanyáznak az apróvadak és az őzek. A veszélyes zónába került vadakat Szolnok megye vadászárságai igyekeztek idejében kihajtani, de az érvíz mégis talált visszatérő őzcsapatokat, mezei nyulakat. A vadászok a tájékozódásból ladikok mentették a riadt állatokat, ennek ellenére mégis történt pusztulás: különösen az őzek estek a víz áldozatává.

A KÖZMŰVELŐDÉSI TÖRVÉNYRŐL. Március 24-én délután 14 óráig Tóth Béla, a megyei tanács főelőadója a közművelődési törvényről tart előadást a szakszervezeti könyvtárosok számára. Az előadás helye: a Volán 6. sz. Vállalat könyvtára.

HAJDÚSÁGI MUNKÁSÖZGALMI NAPOK. Irodalmi műsort rendeznek a hajdúhadházi községi könyvtárban március 24-én este 18.30 órakor. Az Intés az özőkhöz című műsorban fellépnek Vedres Tamás színművész, Szalai Imre színészművész, Pertorini Rezső gondokaművész. A műsort Domonkos Imre irodalomtörténész vezeti.

ÖNKÉNTES VÉRADÁS. A berekbörszörményi véradáson a helyi Vöröskereszt vezetősége által jól előkészített, március 17-i véradónapon pontosan százán adtak vért. Ez a szám jóval magasabb, mint a tavalyi esztendőben, s egyáltalán a korábbi évek hasonló alkalmain volt.

IRODALOMBARÁTKÖR. A Pedagógusok Szakszervezete megyei művelődési házában irodalombarát köre csütörtökön, március 24-én író-olvasó találkozót szervez. A találkozó vendége Kiss Tamás költő.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száz évvel ezelőtt, 1877. március 24-én halt meg — 48 éves korában — Preysz Mór kémikus, akadémikus, a pasztörizálás magyar felalálója.

Sopronban született 1829 júliusában. Előbb Pesten, majd 1845-től a bécsi műegyetemen folytatott vegyészeti tanulmányokat. Műtán hazatért, 1855-től a pesti reáliskola kémia tanáraként tevékenykedett. 1861-ben kimutatta, hogy a bor uterjedése meggátlható, ha zárt edényben 70–80 Celsius-fokra melegítik fel, majd légmentesen elzárják. Eredményeit 1862-ben mutatta be a Helgyljai Bormivelő Egyesület közgyűlésén. A bor csírámentesítésével négy esztendővel előzte meg Pasteurt, aki azonos, ma pasztörözés néven ismert eljárását 1865-ben ismertette.

Preysz sokoldalú érdeklődésére jellemző, hogy tevékenyen részt vett a gázvilágítás elterjesztésében, s vizsgálataival jelentősen hozzájárult a gázművelés megújításához. 1861-ben megkezdett vizsgálatait és vizelátási kutatásainak eredményeképpen néhány év múlva megépült a pesti vízvezeték. Jelentős tudományos irodalmi tevékenységet is folytatott.

MTESZ rendezvényei március 24–30-ig

Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület, III. 24., 16 óra: Az energetikusok szerepe és munkájának fontossága vállalatunk mechanizmusában; klubnap. Helye: Technika Háza, előadó: Fűk István.

Magyar Agrártudományi Egyesület, III. 30., 10 óra: (mezőgazdasági gépesítési és építészeti szakosztály) a megyei termelőszövetkezetek szövetségével közösen) tanácskozás. Napirend: A mezőgazdaság általános energiagazdálkodási feladatai; előadó: Drobni László. Az elektromos energia gazdaságos felhasználása a mezőgazdaságban; előadó: Vass József. Helye: Hajdúszörmény, Bocskai Termelőszövetkezet.

Magyar Elelmezéstudományi Egyesület, III. 28., 15 óra: Konzervipari nyersanyagok minőségi követelményei (ankét). Ankétyeztető: Zeke László és Antalfi László. Helye: Technika Háza.

Neumann János Számítógéptudományi Társaság, III. 29., 16.30 óra: MGM bér munkautói alrendszer, előadó: Ligeti Pál. Helye: Technika Háza. — III. 30., 15 óra: Helyi ESZR-gépeket üzemeltető vállalatok vezetőinek megbeszélése (keresztal-konferencia). Vítavezető: dr. Gyires Béla. Helye: Technika Háza.

ZÖLDSÉG- ÉS GYÜMÖLCSTERMELŐ SZAKCSOPORT. Újabb szakcsoport alakult a megyében, most Biharkeresztesen. A Március 1. nevet felvett zöldség- és gyümölcs-termelő szakcsoport jelenleg 30 tagot számlál. A szakcsoportba tömörült gazdálkodók az ÁFÉSZ segítségével már az idén megkezdik a palántanevelést, és részt vesznek a helyi árualap bővítésében is.

ÉPÍTŐTÁBORI CSERE. A Debreceni Agrártudományi Egyetem KISZ-bizottsága képviseletében három hallgató utazik Rostockba az egyetem napok ünnepségeire, ahol a következő öt év kulturális és építőtábori cseréjéről írnak alá szerződést a testvéregyetem képviselőivel.

ÜTTÖRŐ IRODALMI SZÍNHADOK. Március 27-én, vasárnap délelőtt 9 óráig rendezik meg Zsákán a művelődési házában az üttörő irodalmi színhadok második járási találkozóját. A bemutatót szakmai tanácskozással követi, amelyen szakkör-vezetők vesznek részt.

ÉN ÉS A SZÍNHÁZ címmel tart elménybeszámoló művészi pályajárást Tikos Sári színművész, a debreceni Csokonai Színház tagja. A beszélgetést a Horváth Árpád Művelődési Házban Czövek Lajosné vezetésével március 25-én, pénteken délután 18 órakor rendezik meg.

SPORT ÉS ROCK

Teljesen új műsorral mutatkozik be a debreceni közönségnek a nemzetközileg is legismertebb zenekarunk, az Omega. A koncertre a városi sportszarnokban kerül sor március 27-én este 19 órakor Sport és Rock címmel. Mint a hangverseny elnevezése is mutatja, ezúttal a nézők igazi show-t láthatnak, vagyis a zenekar tagjain kívül kaszkadőrök, akrobaták is szerepelnek a színpadon.

Az együttes Az időrabló című

nagylemezének anyagát mutatja be a közönségnek. Ezt a zenei anyagot az Omega játszani fogja az NSZK-ban és a Benelux államokban. A nagylemez magyar kiadása előreláthatóan április végén kerül az üzletkebe. Ezt a műsort egyébként az együttes mindössze hat-hét alkalommal játssza el, s a hazai bemutató éppen ez a koncert lesz.

Az esten fellép a Ki mit tud?-ből megismert Gúnya együttes, műsorvezető Keresztes Tibor.

A mag hivata

Kádár János, új barátsági,

Bar

Bajnok Zsolt és KMTI tudósítói jelentés Csúcspontjához érkezőn a magyar párt- és döntség hivatalos, b... a Német Demokrat... ságban.

A szerdán délel... vatalos tárgyalások... törtök délelőtt más... lyes baráti eszmecs... egymással Kádár Já... Központi Bizottság... a magyar delegác... Erich Honecker, az... ponti Bizottságán... NDK Államtanács... csütörtöki megbesz... Kádár János volt... ugyanis küldöttség... lásán — Wilhelm... első elnöke egykor... lyén, a történelmi... niederschönhausen... rült sor.

A hivatalos tárgy... szerdai befejezése... és NDK részről egy... mien eredményese... ték. E tárgyalások... törtöki színterben... land megfogalmazta... sítettek és mélyít... Magyar Népköztárs... oldalú kapcsolatok... sok és egyéb megb... Kádár János és... szerdai első négy... zója, a miniszterel... réje, valamint Gy... KB titkára, dr. Sz... niszterelnök-helyett... gyes külügyminisz... NDK-beli kollégájá... ahkalmaznak bizo... helyzetének, eredm... adatainak még jobb... és megértésére.

A szerdai nap k... ramja — a magyar... mányföldöttség lá... hel... a Kábelg... bizonyosá volt, ho... rátsága és együtt... szélesebb értelemb... amely állja a gyako... ott mutatja meg... üzemben erre Kád... mel utalt. Az NDK... és televíziója — ar... egészében kiemelte... lemben és a legszi... gyes hangján kezeli... társról megkülönbö... lyal számolt be. A... land és a Berliner Z... egy-egy oldalt sze... képpen ennek a tá... emelve a meleg fo... dekes beszélgetések... találkozó a testvé... sító demonstráció... látogatás kapcsán... NDK üzemi sajtó... sággal jelentkezt... üzem lapja — a g... szág gazdasági egy... retében magyarok... német és magyar... adást jelentett m... nak, a magyar pá... küldöttségnek a g... gatása alkalmából.

Berlinben a Né... Köztársaság állami... tájában csütörtök... a magyar párt- és... ség NDK-beli látó... tosabb eseményre... vezetői ünnepélyes... zött aláírták a Ma... saság és a Néme... Köztársaság közöt...